

04/2011

golfonline

NEWS

www.golfonline.sk

- Jeseň – čas renovácie
- Boj proti škodcom
- Obal'ované osivá
- EURO 2012 na slovenskej tráve
- Superior Golf Club Charkov
- Kam ideme, čo nás čaká?

SLOVO NA ÚVOD

Bola nedeľa,
9.10.2011. Vytrvalý,
chladný dážď
kropí mrzutý Kyjev.
Krásna jeseň je
definitívne preč a s

ňou sa vyparili aj emócie, ktoré
sprevádzali všetko, čo bolo spojené
s výstavbou futbalovej plochy
centrálneho štadióna v hlavnom
meste Ukrajiny.

Doznením poslednej piesne
Shakiry počas slávnostného
otvorenia akoby pominulo to
neopísateľné napätie, ktoré
sprevádzalo mesiace nekonečných
rokovaní, týždne príprav a
expresnú výstavbu. Je to preč.

Bodka. Ponurú atmosféru dopĺňa
trávník poškodený počas otvorenia,
tribúny plné odpadkov a leniví
robotníci rozoberajúci pódium.

Ešte včera večer na ňom tancovala
kolumbijská speváčka a defilovali
slávni ukrajinskí športovci na
čele so Sergejom Bubkom. Tak
odlišné pocity od tých včerajších –
slávnostných...

Ihrisko sme dokázali postaviť v
termíne a bez navýšenia rozpočtu.
Prešli sme si všetkým, o čom sa
nám nesnívalo ani v najhoršom
sne. Spájať štátny ukrajinský
podnik (investor), ukrajinských
stavitel'ov (generálny dodávateľ
stavby) našich ľudí na Slovensku
a Ukrajinu, ako aj našich írskych
subdodávateľ'ov na dokumentáciu
a zemné práce, je mimoriadne
náročné. Povedal by som, že bez
15-ročných skúseností z tohto trhu
absolútne vylúčené. Naučili sme sa
adaptovať anglickú dokumentáciu
na Ukrajinu, doviezli sme trávny
koberec v 30 chladiarenských
kamiónoch bez toho, aby sme
mali problémy na colnici. Veci
samozrejme v EU, ale ohromne
ťažké na Ukrajinu. Projekt posilnil
nás všetkých.

Chcel by som na tomto mieste
poďakovať všetkým svojim
kolegom, ako aj priateľom z
dodávateľ'ských firiem, ktorí sa
podieľali nielen na výstavbe

v Kyjeve, ale aj na projekte
rekonštrukcie v Charkove.
Nebudem ich menovať, ale či už sú
zo Slovenska, Ukrajiny, Anglicka,
Česka, alebo Írska – prispeli k
úspechu týchto projektov. Aj ich
zásluhou je ihrisko v Charkove
momentálne považované za
jedno z najlepších vo východnej
Európe. Náš team momentálne
na štadióne v Kyjeve zabezpečuje
greenkeeping a veríme, že aj toto
ihrisko bude špičkové. Veď sa
tu má hrať finále Majstrovstiev
Európy 2012 a naša misia končí až
potom...

Norbert Zaťko

Norbert Zaťko
pracuje v golfovom
priemysle od polovice
90-tych rokov. Podieľal
sa na výstavbe
niekoľkých golfových
rezortov vo východnej

Európe. Riadi firmy na Slovensku a
Ukrajine, zaoberajúce sa výstavbou
golfových objektov na kľúč, dodávkami
komplexných potrieb (semená, hnojivá,
závlaha, stroje), greenkeepingom
a manažmentom golfových klubov v ČR,
SR, Rusku a Ukrajine. Otec rodiny, ktorá
rada hrá golf (manželka, syn 12 r.,
dcéra 8 r.).
zatko@engo.sk

Martina Zaťková
pracuje v golfe vo
východnej Európe
viac, ako 10 rokov. Jej
doménou sú financie
a profesionálny
manažment.

Posledné 2 roky pracovala ako riaditeľ
Kyjevského Golf Clubu s 36 jamkami
(www.kievgolfclub.com), jedného
z najväčších rezortov vo východnej
Európe - zastrešujúc výstavbu, tvorbu
a školenie tímu, organizáciu turnajov
a korporatívnych podujatí.
zatkova@engo.sk

Iveta Rothová
sa pohybuje v oblasti
trávníkárstva už vyše 10
rokov, špecializuje
sa na profesionálne
trávniky. Vyštudovala
vysokú poľnohospodársku

školu. Svojou prácou v spoločnosti ENGO,
s.r.o. získala rozsiahle odborné vedomosti
a praktické skúsenosti z oblasti
trávníkárstva, greenkeepingu, pestovania
okrasných rastlín a drevín, hnojenia.
Pravidelne navštevuje golfové a futbalové
ihriská, ktorým poskytuje kvalifikované
poradenstvo. Je začínajúcim hráčom golfu.
rothova@engo.sk

OBSAH

4 Jeseň – čas renovácie

O jeseni by sa dalo povedať, že je pre trávnik a jeho rast niečo ako druhá jar. Renovačné práce však musia byť správne načasované. Pozitívne efekty priaznivého počasia a teplej a dostatočne vlhkej pôdy je treba maximálne využiť.

6 Boj proti škodcom

Škodcovia, hlavne larvy, môžu spôsobiť na trávniku mnohé problémy. Hoci sa môže zdať, že skúsenosťami človek nachádza spoľahlivé postupy proti škodcom, každú sezónu sa vyskytne niečo, čo Vás prekvapí.

8 Obaľované osivá

Obaľovanie osív bolo v posledných dvoch rokoch kontroverznou témou, avšak kluby, ktoré tieto osivá použili, reportujú neuveriteľné výsledky.

10 Rýchle greeny bez zbytočného stresu

Mať kvalitné a rýchle greeny je jednou z kľúčových úloh greenkeepera. Ako však dosiahnuť požadovanú rýchlosť bez toho aby bol trávnik permanentne pod stresom?

11 Majstrovstvá Európy EURO 2012 sa budú hrať na slovenskej trávě!

V polovici septembra 2011 firma Engo s.r.o. zavŕšila výstavbu

futbalového ihriska na štadióne NSC Olympiyskiy v Kyjeve položením trávneho koberca. Štadión, na ktorom bude prebiehať finálový zápas šampionátu Európy vo futbale, bol slávnostne otvorený 8.10.2011.

12 Projekt Superior Golf Club Charkov dokončený

Superior Golf Club v meste Charkov je považovaný za najlepšie golfovú areál na Ukrajine. Je to predovšetkým z hľadiska dostupnosti z mesta (cesta autom z centra trvá maximálne 15 min) a tiež komplexnosti ponúkaných služieb. Klub disponuje 9 jamkovým ihriskom, ktoré sa majiteľ rozhodol rozšíriť na 18 jamkové.

14 LEADERSHIP GOLF CONFERENCE 2011

Druhý ročník konferencie pre majiteľov, manažérov a developerov golfových rezortov sa konal koncom augusta nielen na Slovensku v rezorte Black Stork Veľká Lomnica, ale už aj v Čechách v golfovom rezorte Konopiště.

18 Prvý ročník STRI Research - mimoriadne úspešná akcia

Na prvej akcii tohto druhu, organizovanou STRI sa zúčastnilo viac ako 100 greenkeeperov a manažérov golfových ihrísk

z Veľkej Británie a Írska. Workshop sa uskutočnil koncom septembra v priestoroch určených na výskum v Bingley, West Yorkshire.

21 Prieskum HowDidiDo : Aký je typický golfista 21.storočia?

Časy, kedy bol typickým golfistom vyslúžilý dôstojník britskej armády s fúzami a pumpkami, sú dávno preč. A aj keď golf dlhú dobu žil v tieni svojich vlastných stereotypov s imidžom zábavky pre skupinu vysokopostavených finančníkov, dnes to už rozhodne nie je len elitárska zábavka.

22 Kam ideme, čo nás čaká?

Časopis Golf Course Architecture oslovil architektov z rôznych kútov sveta na panelovú diskusiu, ktorá prináša odpovede na názory na to, kde sa tento biznis v súčasnej dobe nachádza a hlavne kam smeruje...

25 India – veľké výzvy a ešte väčší potenciál

India bola prvou krajinou mimo Veľkej Británie, ktorá mala golfové ihrisko. Golf sa tam prvýkrát objavil v dobe britskej nadvlády. V súčasnosti má podľa oficiálnych informácií India 196 golfových hráčov a 100.000 registrovaných golfistov.

Lucia Huberová sa ku golfu dostala prostredníctvom svojej práce vo firme ENGO s.r.o. Má na starosti webovú stránku www.golffonline.sk a zastrešuje

aj dvojmesačník Golfonline NEWS. Pripravuje zaujímavé materiály týkajúce sa prevádzky a manažmentu ihrísk, architektúry, atraktívnych golfových destinácií, či rozhovory s výnimočnými ľuďmi. Koordinuje prípravu vzdelávacích konferencií Turf Education a Leadership Golf Conference. info@golffonline.sk

Miroslav Šigut vyštudoval odbor záhradný dizajn. Po skúsenostiach s podnikaním v tvorbe záhrad, sa začal zaoberať

profesionálnymi trávnikmi a závlahovými systémami. Je dizajnérom i realizátorom závlahových systémov a podieľal sa na výstavbe golfových ihrísk v Čechách, Slovensku a Ukrajine. Má bohaté vedomosti a skúsenosti z realizácií záhrad, je odborníkom v problematike výstavby golfových ihrísk. zavlahy@engo.sk

Golffonline NEWS je odborný elektronický dvojmesačník o golfe a golfovom priemysle, ktorého hlavným cieľom je rozvoj a podpora golfu, jeho popularizácia a pomoc pri vzdelávaní ľudí z golfového priemyslu.

Naši čitatelia sú profesionáli z golfového priemyslu, manažéri golfových ihrísk, ich majitelia, developeri nových projektov, course manažéri golfových ihrísk, hlavní greenkeeperi a samozrejme všetci ostatní milovníci golfu.

Chcete inzerovať v Golfonline NEWS?

Napište nám na info@golffonline.sk!

Tím Golfonline NEWS

Jeseň – čas renovácie

O jeseň by sa dalo povedať, že je pre trávnik a jeho rast niečo ako druhá jar. Renovačné práce však musia byť správne načasované. Pozitívne efekty priaznivého počasia a teplej a dostatočne vlhkej pôdy je treba maximálne využiť. September a začiatok októbra je ideálny čas pre klíčenie, rast koreňov a celkové zotavenie. Treba však počítať s tým, že v novembri, keď teplota klesne pod 6C, sa akákoľvek aktivita zastaví.

Je veľmi dôležité začať práce včas. Prvým krokom by mala byť **aerifikácia**, tj. prevzdušňovanie a následný **topdressing**. Nasledovať by malo hnojenie a aplikácia podporných mikroorganizmov. Zdravo rastúci hutný trávnik prirodzene lepšie odoláva chorobám, ktoré naň v zimnom období číhajú, nadbytočnej vlhkosti, aj stresu z nízkych teplôt. Jeho príprava na nadchádzajúcu sezónu je potom prirodzene jednoduchšia.

Hlavnými prioritami by malo byť prevzdušnenie a odstránenie plsti a to najmä vtedy, ak suché obdobie počas leta dostatočnú aerifikáciu neumožnilo. Výmena plynov v organickej vrstve a koreňovej zóne je nevyhnutná

pre zdravý rast trávniku a rezistenciu voči chorobám. Korene potrebujú dýchať a kyslík podporuje rozvoj aeróbných mikroorganizmov, dôležitých v boji proti chorobám a taktiež rozklad organickej hmoty na hodnotné huminové kyseliny a rozpustné živiny. Vertikutácia podporuje vertikálny rast a zahusťovanie odnožami a takisto umožní plytké prevzdušňovanie. Skarifikácia odstraňuje plst' a umožňuje preniknutie vzduchu do spodnej organickej vrstvy. Aerifikácia dutými hrotmi a rezacími nožmi umožňuje prevzdušňovanie do väčších hĺbok - až do 30cm, čiže práve v hĺbke, ktorá je zásadná pre rast koreňov. Hlbšia aerifikácia pomocou mechanizmov so stlačeným vzduchom je žiaduca v prípadoch, kedy je kompakcia pôdy veľmi vysoká a je tak znemožnený nielen prístup vzduchu ale aj priesak vody.

Topdressing, s vhodne zvoleným materiálom po aerifikácii dutými hrotmi vytvorí vhodné kanály pre vzduch a vodu cez organickú

vrstvu do koreňovej zóny a zaručí tak dostatočné prevzdušnenie aj infiltráciu vody na celé mesiace.

Nepodceňujte drenáž, a to najmä pri ťažších a hutných pôdach a spodných vrstvách podložia, kedy hrozí podmáčanie greenov. Nedostatočná drenáž ohrozuje korene rastlín nedostatkom kyslíka a zároveň vytvára veľmi dobré podmienky pre existenciu pôdných patogénov. Ďalším rizikom nedostatočnej drenáže je aj akumulácia solí.

Po každom prevzdušení musí byť venovaná náležitá pozornosť **manažmentu vody a živín**.

Voda prináša rastlinám živiny a užitočné organické látky a je nevyhnutná pre regeneráciu a opätovný rast. Vlhčiace činidlá typu zmáčadiel v kombinácii s výťažkami z morských rias podporujú horizontálny aj vertikálny prienik vody cez substrát. Morské riasy obsahujú cytokíny a auxíny, prospešné pre vývoj koreňov a regeneráciu. Vyvarujte sa však dlhodobého používania vlhčiacich činidiel

v období neskorej jesene, resp. v tomto období uprednostnite vlhčiace činidlá typu penetrantov. Aminokyseliny, humínové kyseliny a fulvinové organické kyseliny taktiež prispievajú k posilneniu koreňovej zóny a lepšej schopnosti rastlín využiť dostupné živiny.

Organické zlúčeniny podporujú rast užitočných mikroorganizmov v pôde, kolobeh živín, reguláciu pH a zároveň bojujú proti patogénom. Všetky prirodzené procesy vám len pomôžu, lebo efektívna výživa je oveľa lepšia cesta ako aplikácia hnojív.

V jesennom období je veľmi dôležitá aj **aplikácia hnojív** určených na jeseň, ktoré pomôžu porastu zregenerovať a prečkať zimné obdobie. Pôdne analýzy všetkých dôležitých miest umožnia zostaviť plán hnojenia na základe konkrétnych výsledkov.

Dusík je dôležitý prvok, avšak v nízkych dávkach. Fosfor je zásadný pre prenos energie a vývoj koreňového systému. Draslík reguluje transfer vody a sacharidov, takže je v jesennom období nevyhnutný pre regeneráciu a rast.

Jesenné a zimné hnojivá majú vhodné zloženie živín, napr. 5:2:15+2MgO+TE a ešte lepšie je, ak obsahujú organické látky, ako sú aminokyseliny a užitočné baktérie. Ale aj niektoré menej používané hnojivá môžu byť v jesennom období veľmi užitočné. Fosfor vo forme K₃PO₃ (nie K₃PO₄) stimuluje činnosť meristémov a je prospešný pre vývoj nielen koreňovej zóny, ale aj nových stonkových výhonkov. Fosfidové hnojivá sa rýchlo vstrebávajú, rýchlo preniknú priamo do oblasti trávniku, ktorá ich najviac potrebuje. Zvyčajne sa aplikujú v dávke 50 ml/100 m² na 10 litrov vody.

Hnojivá s obsahom kremičitanu draselného (opomínaný element) majú významný vplyv na spevnenie trávniku, podporujú vertikálny rast a prevzdušnenie,

takže fyzicky zabraňujú vzniku rôznych chorôb a zlepšujú tak kvalitu hracej plochy. Dávkovanie je podobné ako u fosfidov.

Hnojivá s obsahom železa sa často používajú pre spevnenie trávniku a dosiahnutie sytej zelenej farby, takže sú užitočné v neskoršom jesennom období. Síran železnatý je tiež užitočný pri znižovaní pH, ale musí byť aplikovaný progresívne.

Síra sa ľahko aplikuje ako elementárna síra. Pomáha pri pomalom znižovaní pH, takže pôda je potom menej atraktívna pre dážďovky a širokolisté trávne druhy.

Tak ako na jeseň klesajú teploty a stúpa vlhkosť, môžu sa objaviť problémy s plesňou. Rast trávy sa spomaľuje, a tak odolnosť voči chorobám klesá a zotavenie sa z akýchkoľvek problémov je pomalšie. Pri dobrej starostlivosti môžeme výskyt problémov značne obmedziť, ale všetkým sa prirodzene nevyhneme.

Skontrolujte si aké pesticídy máte k dispozícii a buďte pripravení. Aby nedošlo k vytvoreniu rezistencie u patogénov na určitú látku, striedajte fungicídy s rôznymi účinnými látkami. Ak 10% húb prežije aplikáciu pesticídov a budú schopné sa opäť množiť, vedzte, že rezistencia sa v budúcnosti ešte zvýši a vaše problémy budú oveľa vážnejšie. Striedanie účinných látok toto riziko takmer eliminuje.

Na trh prichádza stále viac bio-fungicídov. Sú založené na vybraných účinných kmeňoch húb a baktérií s tromi režimami eliminácie patogénov.

Baktérie, ako je napríklad *Bacillus subtilis*, kolonizujú korene a využívajú výlučky karbohydrátov z koreňov. Produkujú výlučky s fungicídnym účinkom, a tým bránia útoku patogénov na korene, ktoré sú obklopené vrstvou prospešných baktérií.

Huby *Trichoderma viridis* (*Trichoderma harzianum*) sa usídli v substráte a fyzicky tak bránia rozšíreniu a množeniu patogénov. Niektoré kmene *Trichoderma* majú vplyv aj na auxíny (rastlinné hormóny) v koreňoch a stimulujú tak laterálny rast.

Venujte týmto bio-fungicídum a bio-pesticídum pozornosť. Rozšírite si tak škálu prostriedkov na boj proti chorobám a patogénom bez toho, aby ste museli siahnuť po toxických chemických látkach. Kombinácia nevyhnutnej chémie s blahodarnými organickými látkami prinesie skvalitnenie hracej plochy s menšou závislosťou na konvenčných hnojivách a s nižším negatívnym vplyvom na životné prostredie.

Pitchcare, číslo 38, August-September, autor Bill Riley BSc Hons

Boj proti škodcom

Škodcovia, hlavne larvy, môžu spôsobiť na trávniku mnohé problémy. Hoci sa môže zdať, že skúsenosťami človek nachádza spoľahlivé postupy proti škodcom, každú sezónu sa vyskytne niečo, čo Vás prekvapí. Môže sa stať, že aj problém, ktorý je zrejmý, prehliadnete. Skrátka podceníte príznaky.

Indikátormi problémov môžu byť:

- Nedostatočné zakorenenie
- Trhanie trávniku pri aerifikácii
- Výskyt vtákov a drobných zvierat, ktoré v tráve nachádzajú potravu (špeciálne v dlhej tráve)
- Mramorové sfarbenie trávniku
- Malá odolnosť povrchu voči suchu
- Chlorotické – bledozelené zafarbenie trávniku
- Slabá reakcia na hnojenie
- Nízka hustota porastu
- Nerovnomerný rast

Predošlý výskyt škodcov zvyšuje pravdepodobnosť recidívy. V prvom rade si musíte byť istí, že nejde o príznaky chorôb typických pre letné obdobie...

Medzi typické choroby trávnych porastov a fervejí patria:

- Červená nitkovosť
- Dolárová škvrnitosť
- Hrdze
- Listové škvrnitosti
- Čarodejné kruhy

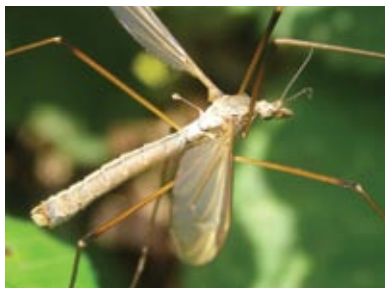
Greeny sú často napadané chorobami ako:

- Antraknóza bazálnych častí rastlín
- Antraknóza
- Čarodejné kruhy – všetky typy
- Dolárová škvrnitosť
- Ohnisková škvrnitosť
- Pythiová škvrnitosť

Zdá sa, že greenkeeperi čoraz zriedkavejšie kľaknú na kolena

a vlastnými rukami starostlivo preskúmajú trávnu. Nie je to tým, že by snád' boli lenivejší ako v minulosti, je to tým, že sú v záujme vyšších výkonov naučení používať rôzne ride-on mechanizmy (obsluhované z kabíny resp. sedadla stroja) a práve to ich vzd'ahuje od trávy. Ak kosíte ručne, máte šancu trávnu vidieť z oveľa väčšej blízkosti ako keď sedíte na ride-on kosačke. Často býva prvým signálom skutočnosť, že jazvece či vrany začínú okupovať značné územia fervejí.

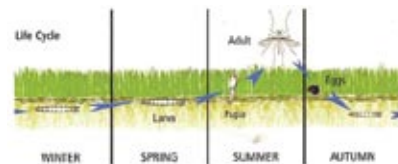
Bezstavovce – najčastejšie sa vyskytujúci škodcovia

Leather Jackets- Larvy tipulovitých

Larvy dlhonohých mušiek sa často usadia v dierach po aerifikácii. Poškodzujú trávnik požíraním koreňov rastlín trávniku. Dospelé jedince sa liahnu z kukiel v júli - auguste a kladú 200 - 300 vajíčok na listy tráv. Larvy (cca. 2,5 cm) sú spoiatku biele a postupne ako dospievajú sa sfarbia do hnedá. Vyľahnu sa za cca. 2 týždne a začínajú požírať korene rôznych rastlín, čo môže pokračovať až do jari. Aktívne sú hlavne v pôde, kde požírajú korene rastlín.

Avšak za vlhkých podmienok vyliezajú k povrchu pôdy a požírajú aj listy. Veľké škody spôsobujú hlavne na obilninách a trávnych porastoch. S požíraním prestanú v máji/júni, kedy sa začínajú kukliť v pôde. Larvy sú veľmi citlivé na sucho a neprežijú na slnku.

Poškodenie trávniku sa prejaví už na jeseň, ale hlavne na jar, keď larvy dospievajú. V mieste poškodenia trávniku, resp. poškodenia koreňov, trávnik žltne, listy sú tenšie, slabšie. Rastliny môžu byť ľahko vytiahnuté a majú slabé korene resp. korene môžu byť úplne vyžraté. Výrazné poškodenie sa prejaví, keď bola mierna a vlhká zima. Sekundárne poškodenie nastáva vtákmi a živočíchmi, ktoré sa živia larvami a tieto vyhrabávajú z pôdy.

Chafer grubs - larvy chrústa.

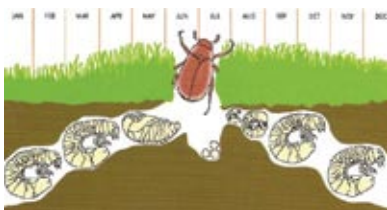
Larvy poškodzujú trávnik požíraním koreňov rastlín trávniku. Dospelé jedince sa objavujú v máji - júli, v závislosti

na poveternostných podmienkach. Živia sa listami stromov a krov a začiatkom leta kladú vajíčka do jamiek vytvorených v zemi. Jedna samička nakladie 15 - 20 vajíčok každých 2 - 5 dní. Kladie ich obvykle do kompaktnej pôdy približne do hĺbky 15 cm. Za priaznivých vlhkostných podmienok vajíčka (neskôr mladé larvy) naberajú na hmotnosti a veľkosti.

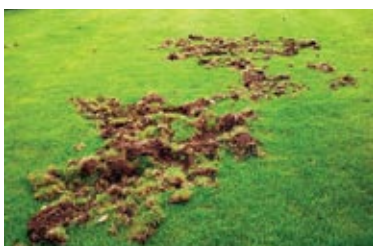

Larvy sú bielej farby a sú zahnuté do tvaru písmena C, s tmavou hlavou a 3 párami nôh. Dospelý cca. o 2 týždne a začínajú požírať korene rastlín. Na jeseň (september, október) sa zatiahnu do zeme, kde prečkajú zimu. U niektorých druhov chrústa zostávajú larvy v pôde až 2 - 3 roky, pokiaľ sa nevyvinú na dospelého jedinca. Pokiaľ sú larvy malé, nespôsobujú veľké škody, avšak postupne ako rastú,

alebo sa premnožia, môžu byť škody výraznejšie.

Na trávniku sa symptómy prejavujú zožltnutím a zoslabnutím porastu. Porast sa pri chôdzi môže zdať „špongiovitý“. Larvy sú vyhľadávané vtákmi, preto môže nastať sekundárne poškodenie trávniku ich hrabaním a vyhľadávaním lariev.

Biblio Flies – St. Marks mušky

Nie sú až tak bežné, často sa držia veľmi blízko povrchu, väčšinou vo vrstve plsti. Môžu mať rozličné farby,

v závislosti na druhu.

Opatrenia

Pri slabom napadnutí rastliny je možná samoregenerácia, avšak pri silnom napadnutí je účinný zásah proti larvám (nie dospelým jedincom) insekticídmi s účinnou látkou chlorpyrifos príp.

diazinon. Postrek vykonáme pri aktivite lariev - možno počas celého vegetačného obdobia. Na trhu sú i biologické prípravky, ktoré parazitujú na larvách a tým ich hubia (Stenernema spp). Pri zaznamenaní výskytu lariev udržujeme napadnuté miesta vlhké, aby nedošlo k vysychaniu vplyvom slabého koreňového systému.

Greenkeeping

Greenkeeping Issue 65, Noel Mackenzie, doplnila Iveta Rothová, rothova@engo.sk

FLASHNEWS

EGCOA avizuje renomovaných spíkrov na svoju výročnú konferenciu!

6.ročník európskej **Golf Business Conference**, ktorá spojí nielen uznávaných odborníkov, zástupcov zavedených organizácií a inštitúcií ale aj predstaviteľov mladých rozvíjajúcich sa trhov, sa bude konať od 30.11 – 2.12. v **Luxurious Don Carlos Resort and Spa** v španielskej Marbelle.

Hlavným mottom konferencie je „Capturing the Opportunities“, tj. ako využiť možnosti a príležitosti, ktoré súčasný golfový priemysel ponúka, ako udržať prosperujúci biznis v tejto turbulentnej dobe.

Všetky kontroverzné aspekty pojmu Leadership vysvetlí **Mike Leemhuis**, súčasný CEO/ GM

prestížneho Congressional Country Club Washington DC, hostiteľa tohtoročného US Open. Jeho interaktívna prezentácia bude mať titul „The ABC of Leadership – všetko čo ste chceli vedieť ale obávali ste sa na to opýtať“. **Jamie Edwards** z Trained Brain je uznávaný spíker a špičkový odborník v oblasti koučovania. Venuje sa hlavne športovcom, ženám a pracuje aj pre niektoré organizácie. Ako ďalší spíkri vystúpia **Mike Hedges**, CEO americkej asociácie majiteľov golfových ihrísk (NGCOA) a **Eric Wilborts**, majiteľ najväčšej

Don Carlos Resort, Marbella

európskej siete fitness centier Health City a hlavný akcionár a bývalý CEO spoločnosti Blue Green, vlastniacej 48 golfových ihrísk v Belgicku a Francúzsku. Tento rok po prvýkrát bude súčasťou programu aj turnaj, ktorý sa uskutoční 2.12. v Capobino Golf.

EGCOA Director, Lodewijk Klootwijk povedal: „Španielsko je pre tohtoročnú konferenciu perfektnou destináciou. Len nedávno sme avizovali vznik španielskej asociácie majiteľov golfových ihrísk. Don Carlos Resort má široké spektrum možností pre delegátov a som si istý, že sa tam budú cítiť veľmi príjemne. Priaznivá klíma, úžasná lokalita a vysoká úroveň služieb - to všetko prispelo k jasnej voľbe. Verím, že to bude najlepšia konferencia EGCOA všetkých čias.“

conference.egcoa.eu

Obal'ované osivá

Obal'ovanie osív bolo v posledných dvoch rokoch kontroverznou témou, avšak kluby, ktoré tieto osivá použili, reportujú neuveriteľné výsledky.

Aj keď stále existujú pochybnosti o výhodách a reálnych prínosoch obal'ovaných osív, skutočné výsledky, ktoré prezentoval Derek Smith na Harrogate Week, sú dôkazom toho, že táto technológia môže do turf priemyslu priniesť zmeny.

Keď spoločnosť **DLF Trifolium**, najväčší producent a šľachtiteľ trávnych osív, v januári 2010 priniesla na trh prvé obal'ované osivá, reakcie boli rôzne. Nadšené aj rozpačité.

Nezávislé pokusy uskutočnené STRI v Bingley však dokázali, že obal'ované osivá nielen pozitívne vplyvajú na založenie porastu a rast ale taktiež ich aj výrazne stimulujú. Samozrejme ani takéto údaje ešte nemusia umlčať kritikov tejto technológie. Komplexný a trpezlivý pohľad na výhody a nevýhody však aspoň opäť podnieti diskusiu v širšom kontexte.

Často sa riešilo čo konkrétne

obsahuje obal osiva. Existujú 4 možnosti:

- Nosič - väčšinou ílovitý materiál dodávajúci hmotnosť
- Biostimulanty - na báze extraktu z morských rias
- Biologické látky - rôzne baktérie a huby
- Obal - tvorený živinami obsahujúci dusík, fosfor a draslík

Testy ukázali, že nie všetky typy sú rovnako účinné a majú rovnaké výsledky. Výhody nosičov sú v tom, že produkujú osivá štandardnej veľkosti, ktoré zjednodušujú výsev a obvykle majú dobrú cenu za kg. Avšak ich vyššia hmotnosť je nevýhodou. Ak výrobcovia ponúkajú osivá s cenou za kg, je jasné, že zákazník tak kúpi menej osiva a nemá to pre neho žiadnu výhodu – ani krátkodobú, ani dlhodobú. Čiže tomuto druhu obal'ovaných osív sa treba vyhnúť.

Biostimulanty prinášajú malé množstvo živín (ak vôbec) ale na druhej strane zlepšujú schopnosť mladých rastlín využiť živiny obsiahnuté v pôde ako sacharózu, aminokyseliny a humínové kyseliny. Zatiaľ čo sacharóza je významný energetický zdroj, aminokyseliny a draslík pomáhajú zlepšiť rastlinný metabolizmus. Avšak pri biostimulantoch sú výsledky ťažšie predikovateľné, ako by tomu bolo u biologických látok a výživových obalov a to najmä v mierne stresových podmienkach.

Biologické látky, použité pri obal'ovaní napr. u DLF TurfGuard, Symbio a Mycoforce, sú pre osivá prínosom. Obsahujú totiž rôzne užitočné baktérie a huby, podporujú symbiózu a priaznivo tak ovplyvňujú zdravotný stav rastliny a rýchlosť rastu. Obaly obsahujúce živiny majú takisto veľmi priaznivý vplyv na rastliny, nakoľko NPK sa

tak dostane priamo na osivo a spoločne prinesie pozitívne výsledky aj v mierne stresových podmienkach. Patentované zloženie napr. i Seed produktu firmy DLF Trifolium je napr. 20N:4P pri pomere 50:50 semeno:obal.

Cieľom technológie obalovania osív je ponúknuť greenkeeperom osivá, ktoré by boli vynikajúcim štartom pre vypestovanie kvalitného povrchu. Bolo to práve partnerstvo DLF s BeckerUnderwood, významným špecialistom v oblasti biologických riešení, ktorého výsledkom bol GrowMax, prípravok na ošetrovanie osiva, ktorý pomáha stimulovať pôdnu mikroflóru, zlepšoval zakorenenie a podporoval rast. Jeho zloženie, ktoré obsahuje humínové kyseliny, výťažok z morských rias, vitamín K, komplex vitamínov B a sacharózu sa osvedčilo a preukázateľne dosiahlo najpozitívnejší vplyv na vývoj a rast.

Humínové kyseliny podporujú metabolizmus rastliny v stresových podmienkach, poskytujú zdroj kľúčovej výživy bohatej na uhlík pre pôdne mikroorganizmy a zlepšujú priepustnosť bunkových stien na koreňoch rastlín a tým príjem živín rastlinami. Morské riasy okrem spomenutých benefitov navyše pomáhajú stimulovať rast koreňov a sacharóza je pre osivá zdrojom vysoko energetických karbohydrátov, ktoré sú nevyhnutné pre rast.

GrowMax redukuje stres mladých rastlín, podporuje absorpciu vody a živín a pritom nie je nutné použiť vyššieho množstva osiva, čiže priame náklady sa nezvyšujú.

Aplikácia hnojív

Ak sa bavíme o trávnych osivách, existujú štyri spôsoby aplikácie hnojív. Absorpcia živín je pri každom z nich prirodzene rôzna.

- Celoplošná aplikácia – hnojivo je aplikované na povrch alebo do pôdy – využitelnosť je 5- 10%.
- Aplikácia do radov alebo „hniezd“, kedy sú hnojivá aplikované do pôdy do radov alebo „hniezd“, obvyčajne v niekoľko centimetrovej vzdialenosti. Využitelnosť u tohto typu aplikácie hnojív je 10%.
- Použitie granulátu vo vysievacích radoch, tu je využitelnosť až 15% a pri použití obalovaných osív až 20%. Čiže na základe testov možno povedať, že má 4x vyššiu účinnosť ako plošná aplikácia. Dávkovanie hnojiva bolo tiež najnižšie práve pri tomto spôsobe aplikácie, 2-10kg P205 /ha, zatiaľ čo pri celoplošnej aplikácii to bolo 40-60kg P205/ha. Výhodou je, že aj keď je na danej ploche aplikované oveľa menšie množstvo hnojiva, je presne zacielené tak, aby ho mohli využiť mladé rastliny. Čiže tento spôsob aplikácie prináša nielen ekologické ale aj ekonomické benefity.

Ďalšou výhodou použitia obalovaných osív je to, že sa pri výseve vyhneme mnohým tradičným problémom. Obalované osivá zaručia mladým rastlinám perfektný štart, nakoľko živiny sú presne tam, kde majú byť a to hneď od úplného počiatku ich vývoja. Naproti tomu neobalované osivá dokážu hneď v úvodnej fáze rastu využiť len malý zlomok živín pochádzajúcich z pôdy.

Trávne osivá sú často vysievané do studenej zeminy, ktorá má len malý obsah fosforu a dusíka. Ak ich pridáme externe, nechtiac tým podporíme aj rast burín. Pri použití obalovaných osív majú mladé rastliny zaručené dostatočné hodnoty týchto prvkov nevyhnutných pre rast a zároveň si ušetríme problémy s burinou.

Pokusy s obalovanými osivami dokázali o 50% vyššiu mieru rastu než u neobalovaných osív, využívajúc nielen okamžité prístupné dusík ale aj pomaly sa uvoľňujúci dusík. Pri doseve obalovanými osivami je taktiež veľkou výhodou, že hnojivá sa dostanú len tam, kde sa budú vyvíjať mladé rastliny a nepodporia tak rast napr. lipnice ročnej. STRI výsledky ukázali o 28% viac mladých rastlín pri doseve a o 48% viac mladých rastlín pri výseve pri použití obalovaných osív v porovnaní s neobalovanými. Navyše, rastliny z obalovaných osív mali silnejší a vyvinutejší koreňový systém, vizuálne vyzerali lepšie a mali aj vyššiu hustotu.

Aj keď prieskumy priniesli nesporné pozitívne výsledky, stále existuje viacero negatívnych pripomienok. Týkajú sa napr. sejacích strojov, kde sa vyskytli určité komplikácie a ich použitie prinášalo problémy. Je len otázkou času, kedy sa vyrieši aj tento technický problém. Obalované osivá si ešte budú musieť počkať na ich široké a bežné využívanie. Výsledky, ktoré prinesú ďalšie sezóny, však určite prispejú k stále sa zvyšujúcemu počtu priaznivcov tejto technológie.

Greenkeeping Issue č.65,
Derek Smith, DLF Trifolium

Rýchle greeny bez zbytočného stresu

Mať kvalitné a rýchle greeny je jednou z kľúčových úloh greenkeepera. Ako však dosiahnuť požadovanú rýchlosť bez toho aby bol trávnik permanentne pod stresom?

Podľa britských agronómov existujú aj iné cesty k rýchlym greenom, než len čoraz nižšie a nižšie kosenie. Počas nedávneho podujatia **Turf Science Live**, organizovaného spoločnosťou Syngenta a **Everris** (predtým Scotts Professional) v Belfry sa ukázalo, že greeny, na ktoré bol aplikovaný prípravok PrimoMaxx, skosené na 4mm a následne valcované, mali vyššiu rýchlosť a hladší povrch ako greeny skosené na 3mm bez valcovania.

„V posledných rokoch greenkeperi čoraz častejšie volili cestu nižšieho kosenia, aby zvýšili rýchlosť greenov, ale treba povedať, že takto namáhaný trávnik je omnoho náchylnejší na rôzne choroby

a iné problémy. Vždy platí princíp „niečo za niečo“, tj. ak zintenzívnete nejakú časť manažmentu trávniku, prípadné benefity si vždy vyžadujú dodatočné zdroje v inej oblasti,“ tvrdí Henry Bechelet z STRI.

Ed Carter zo spoločnosti Everris dodáva:

„**PrimoMaxx** dokáže redukovať stres trávniku takmer v každej oblasti starostlivosti,

vedie k eliminácii vstupov a zjednodušeniu procesov potrebných k starostlivosti o danú trávnu plochu.“ Henry Bechelet z STRI tiež motivoval greenkeeperov k hľadaniu postupov a metód, ktoré dokážu redukovať stres rastlín počas každodennej starostlivosti. Jedným z možností bolo aj zvýšenie výšky kosenia z 3 mm na 4 mm. Výhodou je o 33% viac listovej plochy a tým pádom vyššiu odolnosť rastliny sa chrániť voči vonkajším vplyvom a chorobám. Takisto valcovanie dokáže obmedziť

potrebu kosenia a tým pádom ušetrí časť nákladov a čas.

Hladký povrch z hustých zdravých rastlín umožní loptičke pohyb s vyššou rýchlosťou, eliminuje spomaľovanie v dôsledku nerovností – a to všetko bez potreby neustále nižšieho kosenia. To je cesta, ako udržať alebo dokonca zvyšovať rýchlosť greenov bez toho, aby bolo ohrozené zdravie rastlín.

Viac o prípravku PrimoMaxx sa dozviete na www.engo.sk/primomaxx.html

GOLF COURSE
ARCHITECTURE
www.golfcoursearchitecture.net

Majstrovstvá Európy EURO 2012 sa budú hrať na slovenskej tráve!

V polovici septembra 2011 firma Engo s.r.o. završila výstavbu futbalového ihriska na štadióne NSC Olympiyskiy v Kyjeve položením trávneho koberca. Úspešne tak dokončila projekt, na ktorom spolupracovala s firmami STRI a Clive Richardson Ltd. Štadión, na ktorom bude prebiehať finálový zápas počas budúcoročného šampionátu Európy vo futbale, bol slávnostne otvorený 8.10.2011.

Významné ukrajinské médiá informovali nielen o úspešne prebiehajúcich dokončovacích prácach ale aj pokládke trávneho koberca produkovaného na Slovensku!

Ako hovorí **Norbert Zát'ko**: „Kvalita trávneho koberca je naozaj špičková, nakoľko takýto typ projektu musí zohľadňovať prísne štandardy UEFA. Povrch bol dobre pripravený, preto pokládka išla hladko. Jeden balík koberca s hmotnosťou 700-800kg, dokázalo rozbaľiť a položiť 12 ľudí za 5-6 minút. Čiže za 2-3 hodiny bolo hotových cca 300m². Od rezania, naloženia do chladiaceho kamióna až po vyloženie v Kyjeve uplynulo len 5 dní.“

Trávny koberec z dvoch druhov trávy pestovaný 2 roky na Slovensku bol na Ukrajinu prevezený v 33 klimatizovaných kamiónoch.

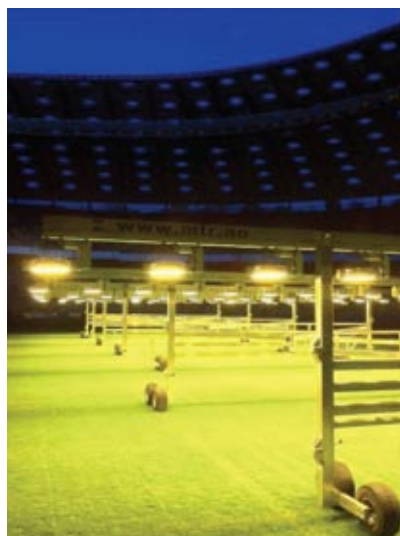
Vždy v predvečer prác sa tráva postupne aklimatizuje na bežnú teplotu prostredia. Dodávka obsahovala 800 balíkov koberca s hrúbkou 35mm, rozsah pokrytej plochy je 8.395 m². Na dokončený povrch bude dohliadať 6-7 špecialistov.

„Z technického pohľadu možno povedať, že futbal sa dá na danom povrchu hrať už 24 hodín po pokládke. Prvý zápas je však plánovaný na 11.11.2011, čiže tráva bude mať dostatok času, aby kvalitne zakorenila. Nemenej dôležitý je fakt, že firma ENGO sa bude starať o údržbu trávniku a to až do začatia šampionátu EURO 2012.“

A dodáva: „S trávou to máte ako s ľudským organizmom, potrebuje svetlo, vodu a primeranú teplotu – ani príliš vysokú ani príliš nízku. Vykonalí sme podrobnú analýzu. Tráva by síce mala byť odolná voči mrazu, ale aj tak sme bolo nainštalované vykurovanie. Je dôležité trávu ochrániť pred nadmernou vlhkosťou, preto je bol použitý najmodernejší drenážny systém a taktiež špeciálny piesok, ktorý má optimálne vlastnosti nielen pre rast trávy ale aj pre priesak a odvádzanie vody. Nielen na NSK Olympiyskiy ale aj na ďalšom štadióne pre EURO 2012 Donbass Arena boli použité najnovšie a najmodernejšie technológie súčasnosti.“

Počas slávnostného otvorenia bol trávnik pokrytý špeciálnym plastovým krytom, aby sa zabránilo jeho poškodeniu. Po jeho opätovnom odkrytí

sa trávna plocha začína prisvecovať technológiou spoločnosti **MLR**, aby sa dokázala zregenerovať a bola tak v 100% kondícii pre prvý zápas Ukrajina - Nemecko, naplánovaný na 11.11.2011.

NSK Olympiyskiy štadión je grandiózny projekt, ide o najdrahší štadión na Ukrajine s objemom preinvestovaných prostriedkov vo výške 570 mil USD. Nákladnejší bol len londýnsky Emirates Stadium - s objemom investícií 660 mil USD.

Reportáže zo stavby NSK Olympiyskiy na www.golffonline.sk

Oficiálne stránky NSK Olympiyskiy www.nsc-olymp.com

Norbert Zát'ko, zatko@engo.sk
Lucia Huberová, info@golffonline.sk

Projekt Superior Golf Club Charkov dokončený

Superior Golf Club v meste Charkov je považovaný za najlepší golfový areál na Ukrajine. Je to predovšetkým z hľadiska dostupnosti z mesta (cesta autom z centra trvá maximálne 15 min) a tiež komplexnosti ponúkaných služieb.

Klub disponuje 9 jamkovým ihriskom, ktoré sa majiteľ rozhodol rozšíriť na 18 jamkové. Dizajnérom, ako aj projekt manažérom výstavby druhej deviatky sa stal Andrew Glenn z Austrálie.

Ponuka firmy ENGO na dodávku a montáž závlahového systému a čerpacej stanice bola najúspešnejšia. Zákazník si vybral Satelitný systém TORO Site Pro a čerpadlá Grundfos.

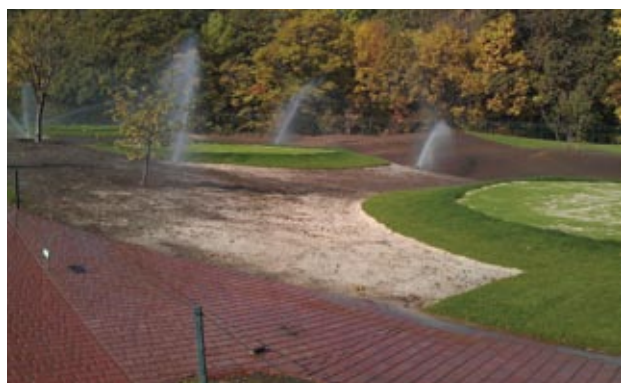

Montáž sme začali začiatkom júla 2011 a do konca septembra sme namontovali viac ako 700 postrekovačov, 9 satelitov, položili sme viac ako 25 km potrubia a 90 km káblov. Zvarili sme viac ako 2700 spojov. Riešenie čerpania a filtrácie vody navrhla a pre nás zmontovala firma Pumpservis.

Ihrisko sa podarilo osiať podľa plánovaného harmonogramu. Na projekte pracovala skupina 6 montážnikov z Českej Republiky, Slovenska a Ukrajiny. Jedná sa o prvý satelitný systém závlahy na Ukrajine.

Veríme, že týmto projektom sa naša skupina dostala medzi najúspešnejšie a najkomplexnejšie montážne firmy v centrálnej Európe.

Dalo by sa povedať, že mesto Charkov bolo pre nás v tomto roku ozajstným centrom diania, nakoľko v období apríl - jún sme uskutočnili rekonštrukciu futbalového ihriska na štadióne Metalist Charkov. Veríme, že nami postavené a zavlažované zelené plochy prinesú dobré výsledky nielen miestnym futbalistom, ale všetkým účastníkom skupiny EURO 2012 a takisto potešenie každému golfistovi, ktorý do Charkova zavíta.

Norbert Zaťko, zatko@engo.sk

www.superiorgolfclub.com

LEADERSHIP GOLF CONFERENCE 2011

Druhý ročník konferencie pre majiteľov, manažérov a developerov golfových rezortov sa konal koncom augusta nielen na Slovensku v rezorte Black Stork Veľká Lomnica, ale už aj v Čechách v golfovom rezorte Konopiště.

Žijeme v turbulentnej dobe. Vnímame to všetci a to každodenne a v mnohých oblastiach. Istý čas sme nadobudli optimistický dojem, že kríza pomaly ustupuje, ale vývoj posledných týždňov nás opäť donútil vytriezviť. Vývoj situácie pripomína dvojité W – aj ten mierny vzostup, ktorý bol zrejmý, vystriedal opätovný pád. Kvalitné a relevantné informácie sú dnes dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Všetci sa musíme viac snažiť, viac vedieť, viac chápať súvislosti. Skrátka pozornejšie vnímať okolitý svet.

Akcie tohto druhu, u nás zatiaľ nie veľmi bežné, sú najlepšou príležitosťou pootvoriť obzor a získať prehľad o tom, čo sa deje inde, aké názory majú odborníci s mnohoročnou praxou, aké skúsenosti majú kolegovia pracujúci na danom lokálnom trhu. Golfová industria je veľmi rozsiahla oblasť zahŕňajúca mnoho problematik – greenkeeping, architektúru,

manažment, marketing atď... Dá sa povedať, že vo svete je každá z nich pokrytá minimálne jedným uznávaným médiom, či už tlačným, alebo internetovým. U nás je situácia trochu zložitejšia. Médium, ktoré sa komplexne venuje golfovému priemyslu je v podstate len jedno. Špecializovaný portál golfonline.sk má ambíciu priblížiť nové informácie, štúdie, články a zamyslenia domácemu trhu. Má cieľ pomôcť rozvoju golfu ako športu aj prostredníctvom podpory profesijného vzdelávania.

Norbert Zaťko, ENGO s.r.o. a Peter Harradine, Haradine Golf

Ako hovorí **Norbert Zaťko**, zakladateľ portálu: „Aj keď moja firma **ENGO s.r.o.** nie je zameraná primárne na vzdelávanie, ale na výstavbu golfových ihrísk a dodávky potrebných vstupov, som veľmi rád poznaniu, ktoré som nadobudol už dávno. Je ľahšie komunikovať so vzdelaným zákazníkom, ktorý neposudzuje trhové prostredie len z pohľadu čo najnižšej ceny, ale vďaka svojim vedomostiam, skúsenostiam a rozhl'adu dokáže prijímať komplexne správne rozhodnutia.“

Ako speakri Leadership Golf Conference 2011 boli oslovené významné osobnosti svetového golfového priemyslu, ktoré priniesli slovenským a českým poslucháčom cenné a zaujímavé prezentácie na špičkovej úrovni. **John Strawn**, President & CEO Hills & Forrest International Golf Course Architects, jednej z najvýznamnejších firiem pôsobiacej v oblasti

architektúry a dizajnu golfových ihrísk. John je rešpektovanou osobnosťou svetového golfového priemyslu. Pracoval ako CEO aj v legendárnej firme Robert Trent Jones II a za jeho vedenia dosiahli projekty tejto firmy mnoho prestížnych ocenení.

Peter Harradine, Principal Harradine Golf, veľmi známy golfový architekt, ktorý má na konte už viac ako 200 úspešných projektov. Peter pochádza z rodiny, v ktorej sa táto profesia prelína už treťou generáciou. Bystrý úsudok, nazývanie vecí pravými menami, maximálna otvorenosť v postojoch, obrovské skúsenosti, brilantný zmysel pre humor, skepsa voči neustále sa stupňujúcej technizácii sveta... To je to, čo charakterizuje túto výnimočnú osobnosť.

Keith Haslam, Managing Director Braemar Golf St. Andrews, renomovanej firmy zaoberajúcej sa manažérskym poradenstvom, ktorá má za sebou množstvo úspešných projektov nielen po svete, ale aj vo východnej Európe – Rusku, Bulharsku a pod. Firma Braemar Golf má svoj office len 100m od odpaliska jamky č.18 ihriska Old Course St. Andrews.

John Jermin, bývalý CEO Ryder Cup 2010 Ltd a súčasný predseda Golf Union of Wales.

Jo Maes, spoluzakladateľ spoločnosti Golfswitch, jednej z najvýznamnejších marketingových a distribučných spoločností, ktorá sa okrem iného

venuje online tee time bookingu. **Laurence W Pithie**, odborník z oblasti greenkeepingu a údržby ihriska s mnohoročnými skúsenosťami. Pracoval pre také firmy ako Crown Golf či Golf Management Companies.

Guy Perry, jeden z najtalentovanejších architektov s obrovskými skúsenosťami a s množstvom úspešných projektov na piatich kontinentoch.

Jednu z najpozoruhodnejších prezentácií mal **Peter Harradine**. Venoval sa zmenám, ktoré oblasti golfovej architektúry priniesla posledná doba. Je zjavné, že klesá počet nových hráčov, hráčska základňa starne a noví mladí hráči neprichádzajú. Stále je to aj o elitárstve a o cene za hru, ktorá sa mnohým ľuďom môže zdať vysoká, aj keď vo veľkej miere len reflektuje skutočné náklady na údržbu ihriska. Hráči vďaka novým technológiám odpaľujú stále ďalej, čo so sebou prináša tlak na predlžovanie jamiek. To je však buď veľmi nákladné, alebo často z priestorových dôvodov nemožné... Ďalším faktorom, ktoré ovplyvnili golf v poslednej dobe bol fakt, že sa golfové ihriská nestavali kvôli golfu samotnému, ale ako súčasť rezidenčných projektov, tj. kvôli tomu, aby uľahčili predaj domov. Takéto ihriská neproduktujú golfových hráčov. 70% klientov, ktorí si dané

nehnutelnosti kúpia, golf nehrajú. Golf potrebuje život, golf potrebuje rozvoj vo forme nových mladých hráčov. Golf potrebuje ľudí, ktorí hrajú, nie ľudí, ktorí si blízko ihriska kúpia dom. A takíto ľudia chcú hrať pre radosť nie byť frustrovaní z náročného majstrovského ihriska, ktoré ťažko zahrajú pod 100 úderov a 6 hodín....

Ďalší speaker **Jo Maes** vo svojej prezentácii poukázal na to, že rozhodovanie o tom, či byť online alebo offline, už dnes nie je na mieste. Je jasné, že základ každého efektívneho predaja sú štyri atribúty: predatý žiadaný produkt tomu správneho zákazníka vo vhodnom čase a za správnu cenu. Poviete si, nič nového. Ale ak to rozmeníme na drobné, viete kto sú Vaši zákazníci? Viete čo chcú, čo preferujú? Viete koľko sú ochotní zaplatiť? Viete aký je vzorec

Jo Maes, Golfswitch

ich chovania? A viete aká je základná hodnota vášho green fee? Máte to spočítané? Tak ako napr. letecké spoločnosti poznajú hodnotu ich sedadla, či hotely poznajú hodnotu ich izby... takisto manažment golfového ihriska by mal presne vedieť, aká je hodnota ich green fee. Ďalej musíme pochopiť čo konkrétne je tou hodnotou, ktorú zákazník očakáva a za ktorú je ochotný zaplatiť. Musíme nájsť rovnováhu medzi rozšírenou ponukou za zvýhodnené ceny a ziskovosťou, inými slovami, je to stále biznis a my sa musíme snažiť aj mimoriadne výhodné ponuky predávať za viac ako sú marginálne náklady. Musíme nájsť nové kanály pre predaj, nové nástroje podpory predaja. Dnes už má skoro každý subjekt na trhu webku a profil na sociálnych sieťach. Zamyslime sa, je webka či Facebook profil niečo, čo podnieti a namotivuje hráčov, aby sa hneď a okamžite rozhodli si ísť k Vám zahrať? Môže potencionálny klient ich prostredníctvom hneď objednať hru, ak sa pre ňu rozhodne? Máte podchytených užívateľov smart phonov? Využívate QR kód?

Akokoľvek sa Vám to môže zdať ako hudba budúcnosti, akokoľvek môžete byť presvedčení, že práve Vaši hráči radšej zatelefonojú než využijú službu online, vedzte, že vývoj predbehne Vaše očakávania. Pred pár rokmi by si nikto nebol pomyslel, že hotely sa budú rezervovať online cez internet. A dnešná situácia je taká, že 80% bookingov ide online.

Nepodceňujte to. Online ponuka tee timov má aj ďalšie výhody ako sú oveľa pružnejšie narábanie s cenou a mimoriadnymi ponukami, či získavanie veľmi kvalitnej databázy, ktorá následne umožní priame oslovenie relevantných zákazníckych skupín. Pozor, systém však musí byť rýchly a spoľahlivý.

Ďalšou zaujímavou témou LGC 2011 bol Wales, Ryder Cup 2010 a jeho vplyv na rozvoj golfu. Táto rozlohou nevelká krajina s 3 miliónmi obyvateľov mimoriadne úspešne hostila posledný Ryder Cup. Wales, to je viac ako 670 míľ krásneho pobrežia a viac ako 640 hradov. Na 200 golfových ihriskách hrá okolo 240.000 hráčov. Slušný pomer, nie? John Jermin osvetlil ako Ryder Cup, túto výnimočnú športovú udalosť svetového formátu, Welšania dokázali skvele uchopiť prostriedok nápomocný rozvoju golfu. Získali 150.000 nových ľudí, ktorí objavili golf ako šport a spôsob aktívneho trávenia voľného času. Nárast záujmu juniorov bol 27%, hlavne vo vekovej skupine 11-17 rokov. Pokiaľ ide o nárast záujmu žien a dievčat, bavíme sa

John Jermin, bývalý CEO Ryder Cup 2010 Ltd.

o neuveriteľných 10.000. Bolo vybudovaných 41 nových golfových areálov a 5 tréningových centier pre mimoriadne talenty. Prirodzene ruka v ruku išli aj osnovy v školách, ktoré zaradili výuku golfu do svojho programu. Ryder Cup bol živou vodou aj pre turizmus, zatiaľ čo v roku 2002 mal Wales 52 tisíc jednodňových návštevníkov, v roku 2010 to bolo 121 tisíc. Welšania so svojou srdečnosťou, dobrou kuchyňou a krásnou prírodou nám môžu byť inšpiráciou, šikovnosť ruka v ruke s podporou kompetentných a vlády dokáže urobiť zázraky. Ďalší dôkaz toho, že významné športové podujatia nie sú zďaleka predurčené len do veľkých krajín.

Toto bol len náčrt zaujímavosti, ktoré priniesla Leadership Golf Conference 2011. Ako už bolo povedané, je treba prísť, otvoriť oči a počúvať. Každý z nás sa následne zamyslí nad vecami, nad ktorými predtým neuvažoval, každý z nás získa nový pohľad. A práve to je cieľom.

Tešíme sa na Vás budúci rok priatelia!

Obe konferencie LGC 2011 zdokumentovala [Pascalie Vanderwale](http://www.golf-art.be), www.golf-art.be.

Sme veľmi radi, že táto renomovaná belgická fotografka, ktorá fotí aj ďalšie významné konferencie EGCOA alebo Golf Business Forum bola naším hosťom.

Lucia Huberová,
www.leadershipgolfconference.eu

Ian Kerry, zástupca generálneho sponzora Baroness

Harrogate Week 2012

Harrogate Week, udalosť ktorú registruje snád' každý, kto sa v turf priemysle pohybuje, sa pomaly blíži. Vzdelávacie workshopy, semináre sprevádzané výstavou BTME a množstvo ďalších sprievodných podujatí. Do jeho zahájenia sice zostávajú ešte 3 mesiace, no program sa už začína rysovať.

Budúci rok bude špecifický, nakoľko **BIGGA** (British and International Golf Greenkeeper's Association) oslávi 25. výročie. Slávnostný večer venovaný tomuto významnému míľníku je plánovaný na 24. januára 2012 v Old Swan Hotel.

Návštevníci tak budú mať ideálnu príležitosť nielen sa stretnúť medzi sebou, ale hlavne spoznať aj vrcholných predstaviteľov tejto organizácie. Takisto pre vystavovateľov je to unikátna šanca na networkingové stretnutia.

Prípravné práce majú jediný cieľ: nadviazať na úspešný minulý ročník, ktorý aj napriek ekonomickej kríze navštívilo o 2,3% viac návštevníkov ako v 2010. Opätovný nárast je metou aj tento rok. Aktuálne množstvo potvrdených vystavovateľov je v súčasnosti 98, čo je o 22,5%

viac ako v rovnakom čase minulý rok. Pre 2012 bude opäť dostupná aj hala M, ktorá zvýši celkový priestor pre vystavovateľov o 1000m², z ktorých je voľných už len 12%. Spolu s halami A,B,C budú mať aj neskoro zaregistrovaní vystavovatelia (a tých býva zvyčajne tretina) stále z čoho vyberať. Avšak tých, čo budú váhať príliš dlho, už môže čakať sklamanie.

Povzbudivou informáciou je to, že z 98 účastníkov sú 5 úplne noví a v podobnom počte sa prihlásili vystavovatelia, ktorí sa opäť vrátili po niekoľkoročnej prestávke.

Nick Gladstone, špecialista z firmy Hurrells Specialist Seeds vysvetľuje: „Bol som pravidelným návštevníkom viac ako 10 rokov a v posledných 3 rokoch som intenzívne premýšľal o tom, že sa zúčastním aj ako vystavovateľ. Chceme sa prezentovať pre greenkeeperov ako spolačník

rodinná firma a BTME je na to jedinou príležitosťou. Rozhodnutie nebolo ľahké a dlho sme ho zvažovali. Účasť na BTME bude našou prvou aktivitou na profesionálnej výstave tohto typu.“

„Continue to Learn“ program je tradične inovatívny, provokujúci a komplexný a ani 2012 nebude výnimkou. Delegáti si môžu vybrať z konferencií, workshopov a seminárov, pokrývajúcich celý rad oblastí, ktoré pomôžu greenkeeperom, manažérom a vedeniu klubu v ich každodennej činnosti, od údržby trávniku, renovácie či prestavby, cez sociálne média, ľudské zdroje, IT až po manažment. Skrátka bude to viac než 20 rôznych oblastí a tém, na ktorých semináre sa bude možné rezervovať počas piatich dní od 22. januára 2012. Všetky ďalšie informácie o vzdelávacích programoch je možné nájsť na webových stránkach, rezervácie je možné vykonávať od začiatku októbra.

www.harrogateweek.org.uk

Prvý ročník STRI Research mimoriadne úspešná akcia

Na prvej akcii tohto druhu, organizovanou STRI, sa zúčastnilo viac ako 100 greenkeeperov a manažérov golfových ihrísk z Veľkej Británie a Írska. Workshop sa uskutočnil koncom septembra v priestoroch určených na výskum v Bingley, West Yorkshire.

Akcia mala veľmi veľa pozitívnych ohlasov, delegáti ocenili najmä formát „station rotation“, kedy postupne navštevovali jednotlivé stanovišťa zamerané na rôzne problematiky od nových strojov začínajúc po nové postupy a výsledky posledných výskumov končiac. Cieľom tejto akcie je každoročne prezentovať posledný vývoj vo všetkých oblastiach starostlivosti o športové trávniky. Mnohí z delegátov, ktorí sa zúčastnili, si už spravili rezerváciu aj na budúci rok. V tomto roku sa akcia zamerala na sedem samostatných výskumných aspektov a zahŕňala aj oblasť chorôb a výživy trávnik. Súčasťou boli aj demo ukážky najnovších strojov a inovatívnych techník a postupov, ktoré pomáhajú zlepšiť kvalitu a výkonnosť trávnik.

Na akcii sa prezentovali také firmy ako Bayer, Becker Underwood, Everris (predtým Scotts), R & K Kensett, Ransomes Jacobsen, Sheriff Amenity, či Syngenta. Každá z nich s podporou STRI v Bingley realizuje svoj výskum a do vývoja nových výrobky vkladá nemalé prostriedky.

Ruth Mann, manažérka oddelenia výskumu a pokusov STRI: „Bol to fantastický deň! Počasie nám prišlo a aj formát stanovišť sa veľmi osvedčil. Umožnil výbornú

komunikáciu, interaktívne diskusie, podnietil množstvo otázok, na ktoré sme dávali odpovede. Reakcie delegátov boli vynikajúce, ľudia sa dokonca už zaujímali o to, čo chystáme na budúci rok! Radi by sme ich následne všetkých oslovili, aby nám pomohli vytvoriť plán na ďalší ročník. Dúfame, sa STRI Research sa stane neoddeliteľnou súčasťou kalendára akcií v turf priemysle.“

Gordon McKillop, CEO STRI: „Ohlasy na STRI Research boli skutočne pozoruhodné. Už dva týždne od odoslania pozvánok sme mali viac rezervácií, ako sme kapacitne mohli zvládnuť. To je jasným dôkazom o túžbe po poznaní a informáciách v našom odbore. Veríme, že STRI Research ponúkne veľký priestor pre greenkeeperov či manažérov športových plôch na vlastné oči vidieť výsledky inovácií v oblasti športových trávnikov.“

STRI ako významná svetová autorita pre oblasť výskumu

a manažmentu športových trávnikov poskytuje nezávislé poradenstvo a odborné znalosti v oblasti výskumu, projektovania, výstavby a riadenia prírodných aj umelých športových povrchov.

STRI bola založená v roku 1929, v spolupráci s UK Golf Unions a R&A (Royal and Ancient Golf Club of St Andrews) s cieľom poskytovať výskumné a poradenské služby pre golfové kluby. V roku 1950 už bola najvýznamnejšou spoločnosťou pôsobiacou v tejto oblasti a to nielen pre golf, ale aj pre všetky druhy ostatných športových plôch a taktiež pre oblasť okrasných trávnikov verejnej zelene.

STRI v posledných dvoch desaťročiach zaznamenalo dynamický rast. V súčasnej dobe má 75 pracovníkov a poskytuje celú škálu poradenských a výskumných služieb klientom z celého sveta, odhadom asi 2.100 športovým klubom a zariadeniam každý rok.

www.stri.co.uk

Veľtrh IGTM očakáva rekordnú účasť

International Golf Travel Market (IGTM) je najvýznamnejší veľtrh zameraný na oblasť cestovného ruchu, golfový turizmus a médiá. Tento rok je avizovaný výrazný nárast počtu zaregistrovaných nových turistických destinácií, ktoré sa chcú prezentovať na tejto každoročne organizovanej akcii.

Momentálne je prihlásených už viac ako 400 rezortov a agentúr pre podporu cestovného ruchu z viac ako 50 krajín. IGTM sa bude konať v známej, už ocenennej golfovej destinácii **Belek**, v blízkosti mesta **Antalya** v Turecku a to v termíne 14.-17.11.2011. Očakáva sa rekordná návštevnosť.

Medzi tými, ktorí vystavujú po prvýkrát je Abu Dhabi Tourist Authority (ADTA), nedávno založená South Africa Golf Tourism Association, ďalej Egypt Tourism Authority a Cyprus Tourism Organisation.

„IGTM je čoraz úspešnejšia a myslíme si, že tento ročník bude jedným z najdôležitejších v celej histórii od 1997, kedy bola IGTM založená,“ hovorí Mark Walsh, Group Exhibition Director, Travel Reed Exhibitions. „Turecko bolo ocenené ako najlepšia golfová destinácia už v roku 2008 a Belek-Antalya je mimoriadne úspešná, dynamicky rozvíjajúca sa golfová lokalita. Všetci budú zvedaví ako sa bude prezentovať hosťiteľská krajina, ktorú na veľtrhu bude reprezentovať viac ako 50 golfových rezortov, klubov a hotelov.“ A ďalej dodáva: „Miesto konania IGTM 2011 tiež (obrazne povedané) otvorilo pomyselnú bránu do Ázie, pre niektoré krajiny to bude skutočne po prvýkrát, kedy sa budú prezentovať takýmto spôsobom. Rady vystavovateľov popri Japan Tourist Agency a Mission Hills China,

ktorí sa po úspešnej minuloročnej akcii vrátili, rozšíria nové subjekty ako Tourism Authority of Thailand, Ministry of Culture and Tourism of Indonesia. Celkom sa teda zúčastní 30 golfových klubov a rezortov zo siedmich ázijských destinácií.“

Peter Walton, prezident **IAGTO** (International Association of Golf Tour Operators): „Nie je pochyb o tom, že globalizácia a zväčšovanie trhu prináša nové výzvy a náročnejšie konkurenčné prostredie. Ak sú však subjekty aktívne a majú správne zadefinované ciele a pozitívne vízie, ktoré dokážu úspešne naplňať, pravdepodobne zostanú na špici a budú veľmi úspešné. IGTM je to správne miesto, ktoré im v tom môže pomôcť.“

Na IGTM sa zúčastní aj firma **Golfswitch**, najväčšia svetová marketingová agentúra, ktorá sa zaoberá okrem iného aj online predajom tee-timov. Jo Maes, European Managing Director: „Minulý rok som mal úplne plný diár a bol som nešťastný z toho, že mnoho príležitostí mi ušlo len z dôvodu nedostatku času. Som rád, že tento rok bude na IGTM aj môj kolega Scott Mayer. Za posledné mesiace sme vyvinuli niekoľko nových produktov a reakcia na ne bola ohromujúca. Množstvo ihrísk využíva možnosť ponúkať

zákazníkom diferencované sadzby green-fee a zároveň kompletnú ponuku na všetkých ihriskách v požadovanom čase.“

Golfswitch má samozrejme svoj profil na Facebooku a aj mobilné aplikácie. Jo Maes ďalej dodáva: „Sme veľmi radi, že naše aplikácie používa čoraz viac cestovných kancelárií a agentúr. Pochopili, že im to zefektívňuje prácu a znižuje náklady. Náš online systém im umožňuje okamžitú rezerváciu tee-timov v reálnom čase a to nielen na ihriskách, s ktorými majú priame partnerské vzťahy, ale aj na ďalších viac ako 2.000 ihriskách po celom svete, ktoré patria do GolfSwitch portfólia.“

„Skúsenosti, ktoré sme nadobudli počas posledných 12 rokov prispeli k tomu, že sa GolfSwitch stal lídrom na trhu. Tisíce cestovných kancelárií, hotelov a letovísk, viac ako 5.000 webových stránok napojených na systém, vrátane leteckých spoločností KLM Air France Flying Blue Golf, Golf Ryanair Direct, Orbitz, Expedia, Bookandgolf, HARDELOT Golf, Golf-Away a TX247.eu... títo všetci sú naši partneri.“ uzatvára Jo Maes.

www.igtm.co.uk

www.golfswitch.com

BRAEMAR GOLF a úspešné projekty v Maroku, Bulharsku a Rusku

Braemar Golf Maroc

Keith Haslam, Braemar Golf and Mohammed Ali Ghannam, CGI podpisujú dohodu

Braemar Golf, St Andrews a Compagnie Générale Immobilière (CGI), jeden z najväčších súčasných developerov v Maroku vytvorili joint venture, ktorého hlavnou činnosťou budú služby v oblasti golfového manažmentu a poradenstva. Táto nová spoločnosť, bude pod menom Braemar Golf Maroc rozvíjať a riadiť jednak existujúce ale aj budúce aktivity CGI a jej materskej spoločnosti CDG Group. Prírodzene bude ponúkať svoje služby aj pre iných developerov či majiteľov v Maroku a ďalších francúzsky hovoriacich oblastiach severnej Afriky.

Spočiatku bude kladený dôraz na dva projekty vo výstavbe, Casa Green Town v Casablance a Chrifia Resort v Marakéši. Casa Green Town sa vyznačuje nádherným dizajnom Jeremyho Perna, golfové ihrisko sa nachádza v centre rezidenčnej a komerčnej komunity, kde 80% nehnuteľností bude určených pre trvalých rezidentov tohto nového predmestia Casablanky. Chrifia Resort je tiež vo výstavbe,

plánovaných je v prvej etape 14 jamiek dizajnovaných spoločnosťou Hills & Forrest. Rezort sa jednoznačne stane novou atraktívnou golfovou destináciou, nakoľko má všetky potrebné atribúty – priaznivú klímu, dobrú dostupnosť, vysokú kvalitu ihriska a vybudovanú turistickú infraštruktúru.

Golf Club Zavidovo, PGA National Golf Course

Ďalším úspešne dokončeným projektom je golfové ihrisko Zavidovo, dizajnované firmou European Golf Design. Stavebné práce vykonávala lokálna firma GeoKam. Spoločnosť Braemar Golf St. Andrews mala na starosti manažment a dohľad. Ihrisko je vysiate, v podstate zabezpečené a pripravené k prezimovaniu. Grand Opening majstrovského ihriska je plánované na september 2012. Ďalšie 9 jamkové ihrisko a clubhouse privíta prvých hráčov už v júli 2012.

Golf Club Zavidovo

PGA National Russia je 1.300ha projekt v regióne Tver na brehu rezervoáru Ivankovskoye na rieke Volge, 90 km od Moskvy. Má ambíciu stať sa jedným z dominantných projektov, ktorý ponúkne miesto na prácu, bývanie a voľnočasové aktivity.

Hugo Santo, víťaz turnaja

Pravets Golf Club, Bulharsko

Pravets Golf & Spa Resort, bol hostiteľom prestížneho PGA Professional Championship of Europe. Posolstvo turnaja, ktorý po dramatickom súboji vyhral Hugo Santo, je v podpore juniorského golfu a projektov zameraných na lokálnu mládež, na ktoré bola venovaná značná čiastka. Patrónom turnaja bol bulharský premiér Boyko Borisov, ktorý ho aj zahájil.

Projekt známeho architekta **Petera Harradina** je často vnímaný ako jedinečný, v nádhernej prírode, obklopený horami a jazerom. Ihrisko PAR 72 parkového typu, dlhé 6510m na prírodzene zvlnenom teréne ponúka výzvy nielen profesionálnym hráčom pri hre z majstrovských odpalísk, ale zároveň zaručí pôžitok z hry aj všetkým rekreačným hráčom. Rezort, manažovaný spoločnosťou Braemar Golf, je plne vybavený, ponúka nočný bar, kasíno, dve reštaurácie, ako aj rozsiahle wellness centrum či olympijské plavecké bazény.

www.braemargolf.co.uk

Aký je typický golfista 21.storočia? Prieskum HowDidiDo

Časy, kedy bol typickým golfistom vyslúžilý dôstojník britskej armády s fúzami a pumpkami, sú dávno preč. A aj keď golf dlhú dobu žil v tieni svojich vlastných stereotypov s imidžom zábavky pre skupinu vysokopostavených finančníkov, dnes to už rozhodne nie je len elitárska zábavka. Podľa prieskumu HowDidiDo, najväčšej európskej golfovej komunity, priemerný golfista dnes je bežný človek, napríklad remeselník. Nie je to žiadny aristokrat.

Skúmaná databáza obsahovala viac ako 300.000 golfistov členov a hracích výsledkov viac ako 1.200.000 hráčov, mužov a žien. HowDidiDo tak poskytoval ideálnu základňu pre marketingový prieskum, ktorý sa uskutočnil v lete 2011.

Zistenia sú nasledovné:

- Ukázalo sa, že takmer 40%, čiže viac ako tretina členov golfového klubu sú zamestnanci, ktorí vykonávajú prácu manuálne, alebo na nižších administratívnych a iných pozíciách. To je v ostrom kontraste s 8%, ktoré patria majiteľom svojich vlastných spoločností, alebo vyššie postaveným manažérom, riaditeľom a pod.
- 44% členov má ročný príjem pod 40.000 GBP, tj. cca 46.000 EUR.
- Geografické rozdelenie golfistov je 46% oblasť severného Anglicka a Škótska a len 17% z juhovýchodnej časti a Londýna, ktorá je považovaná za oblasť typických anglických klubov.
- 86% golfistov sú muži
- Drvivá väčšina členov (83%) má svoj vlastný dom a viac ako tretina nemá žiadnu hypotéku.
- Typ vlastného automobilu tiež priniesol prekvapenia. 24% členov vlastní buď Ford alebo Opel. Vyššie značky ako Mercedes Benz, Jaguar,

Land Rover, BMW, Audi či Porsche predstavujú len 19%.

- Súčasný golfista je stále viac technicky zdatný. Len 18% sa vyjadrilo, že ich počítače a moderné technológie nezaujímajú. Miera používania internetu je vysoká, 80% ho využíva na sledovanie športových správ najmenej raz týždenne, 53% hľadá finančné správy a 59% sa zameriava na informácie o najnovších golfových produktoch.
- Viac ako polovica členov (53%) používa internet každý deň, sleduje športové spravodajstvo a tradičné správy zo sveta.

Social Media Landscape

- Sociálne siete sú tiež populárne, 49% členov sa prostredníctvom internetu napojí na sociálnu sieť 1x týždenne, z čoho je 46% je pravidelných užívateľov Facebooku.

- 96% členov používa mobilný telefón, z toho 41% vlastní smartphone. 58% vlastní GPS a 86% vlastní digitálny fotoaparát.

Generálny riaditeľ HowDidiDo, Barry Dyett, povedal: „Všetci naši členovia sú členmi klubov vo Veľkej Británii a Írsku a je zrejmé, že typ „priemerného“ golfistu sa za posledných 50 rokov výrazne zmenil. Členstvo v golfovom klube už nie je vnímané ako dôkaz bohatstva a príslušnosti k vyššej vrstve. Golf je populárny šport, ktorý si rýchlo nachádza cestu ku všetkým vrstvám obyvateľov a prieskumy to len dokazujú. Členstvo a jeho podmienky už nie sú striktné dané a nemenné, vznikajú rôzne typy jeho modifikácií, ktoré oslovujú rôzne skupiny golfistov. A to je dobrá správa pre budúcnosť tejto hry.“

V súčasnej dobe používa server HowDidiDo takmer 2.000 klubov.

golfbusinessnews
Essential intelligence for the business of golf

www.golfbusinessnews.com

HowDidiDo

www.howdido.com

Kam ideme, čo nás čaká?

Časopis **Golf Course Architecture** oslovil architektov z rôznych kútov sveta na panelovú diskusiu, ktorá prináša odpovede na názory na to, kde sa tento biznis v súčasnej dobe nachádza a hlavne kam smeruje...

Golfová architektúra nie je ľahký biznis ani v dobe, keď sa darí. Najväčšie dizajnérske domy sú v skutočnosti firmy, ktoré stoja a padajú na pár ľudí, pracujúcich na obrovských projektoch. Honoráre sú v takýchto prípadoch veľmi slušné. Naopak v ťažkých časoch (a možno povedať, že práve posledné roky boli tak náročné ako nikdy predtým) je to často otázka jedného rozhodnutia, ktoré môže firmu buď pozdvihnúť, alebo naopak dostať do značných problémov. Reakcia architektov na krízu bola rôzna. Pre americké firmy, ktoré profitovali v období 1990-2007 vďaka boomu rezidenčných projektov a golfových rezortov po celých Spojených štátoch, to bolo tvrdé prebudenie. Ihriská sa zrazu prestali stavať a uplatniť sa na satelitných trhoch ako Mexiko alebo oblasť Karibiku tiež nebolo ľahké. V podstate mali tri možnosti: úplne opustiť biznis, upriamiť svoju pozornosť a snahu získať

biznis v renováciách alebo sa pokúsiť preraziť na východných trhoch, principiálne v Číne. Inde na svete sa situácia vyvíjala rôzne. Niektoré trhy zostali silné a dizajnéri takmer nepocítili žiadne dôsledky krízy alebo úbytok príležitostí. V iných krajinách situácia nebola taká pozitívna, patrila k nim aj Veľká Británia. Tam architekti bežne pracovali na viacerých menších projektoch s limitovanými rozpočtami a bola to pre nich často jediná možnosť, ako udržať biznis v chode.

Diskusie sa zúčastnili:

Robin Nelson a **Kevin Ramsey**, Američania, ktorí svoju kariéru vybudovali v Ázii. Ich firma Nelson&Haworth a Golfplan patrí v súčasnej dobe k najúspešnejšej na svete, vďaka tomu, že si nové ázijské trhy vytipovali včas a venovali značné zdroje a energiu na vybudovanie svojej pozície. Holanďan **Frank Pont** a **Robert Berthet** z Francúzska sú naopak dva rozdielne príklady malých

európskych firiem. Pont ako bývalý investičný bankár začal profesiu golfového architekta ako svoju druhú kariéru a urobil si meno na renováciách niekoľkých klasických holandských ihrísk. Jeho firma prosperuje a má rozpracovaných aj niekoľko úplne nových projektov. Berthet založil svoju firmu v 1970 a stal sa známym vďaka odvážnej a nekonvenčnej práci s terénom ako napr. ihrisko Dunkerque, dizajnované podľa podoby pevnosti známeho vojenského inžiniera Vaubana.

Andy Staples and **Vicki Martz** sú Američania pôsobiaci na domácom trhu, avšak s rôznym zázemím. Staplesova firma Golf Resource Group sídliaca vo Phoenixe bola založená v roku 2002 a zamerala sa na environmentálne aspekty golfového dizajnu dlho predtým ako sa to v Amerike stalo tak povediac módou. Vicki Martz sa po dlhšej dobe u Arnolda Palmera rozhodla osamostatniť a je to jedna z mála žien v tejto profesii. Medzi

Robin Nelson

Kevin Ramsey

Frank Pont

Robert Berthet

Andy Staples

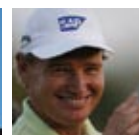
Vicki Martz

Jeff Howes

William Swan

Ernie Els

jej projekty patrí napr. Oceanico Victoria v Portugalsku.

Jeff Howes a William Swan z Írska a Anglicka reprezentujú dve odlišné spoločnosti. Kanaďan Howes pôsobil dlhé roky v Európe a potom sa mu podarilo presadiť sa aj na východných trhoch hlavne v Číne. Swan je predstaviteľ tretej generácie architektov svetoznámej firmy Swan Golf Design, ktorá je úspešná v Ázii, Európe ale aj v Amerike a Afrike. Posledný účastník snád' predstavenie ani nepotrebuje. **Ernie Els**, víťaz troch major turnajov, vynikajúci golfista. Založil si vlastnú dizajnérsku firmu, ktorá projektuje ihriská po celom svete. Medzi jeho najviac sledovaný projekt patrila rozsiahla a kontroverzná renovácia ihriska Wentworth's West.

Čo tvorilo podstatnú časť vašej práce v posledných 2-3 rokoch?

Frank Pont: Dalo by sa povedať že 50% boli renovácie a 50% nové projekty, všetky v Holandsku. Bol som tomu veľmi rád, pretože mám dve malé deti a mohol som s nimi tráviť dosť času. 80% z renovácií boli tiež domáce projekty, zvyšok Belgicko a UK.

Robert Berthet: Môj biznis je vo Francúzsku a tiež to bolo 50/50.

Kevin Ramsey: Zaoberal som sa novými projektmi, hlavne v Ázii.

Robert Nelson: Od roku 1990 pôsobíme v Singapúre. V posledných rokoch bolo 90% nášho biznisu v Číne, ale pokúšame sa dostať aj do Vietnamu, Indie a Kórei.

Andy Staples: Keď sme v roku 2002 založili Golf Resource Group, zamerali sme sa na už existujúce ihriská, ktoré z rôznych dôvodov neboli úspešné. Takže sme sa venovali renováciám, vytváraniu master plánov či vypracovávaniu štúdií zameraných na efektívnosť a udržateľnosť.

William Swan: V minulosti bol tradične pomer našich tržieb 50/50 renovácia a nové projekty v pomere 60/40 v prospech UK. Roky 2008-2009 boli úplne odlišné. Dramaticky klesol počet nových projektov, ale prekvapujúco sme práve v UK a Írsku získali viac renovácií. Pomer sa tak zmenil na 75/25. Posledné roky 2010-2011 však zatiaľ ukazujú, že sme sa vrátili k pôvodnému pomeru.

Ernie Els: Venovali sme sa novým projektom po celom svete. A samozrejme veľkým trhom je pre

nás Juhoafrická republika.

Aký očakávate trend vývoja v budúcich 2-3 rokoch? Aké máte plány?

Frank Pont: Budem pracovať na nových projektoch hlavne v Holandsku, objavili sa aj prvé dopyty z Ázie. Čo sa týka renovácií, presunuli sa do zahraničia, hlavne UK, Írsko, Belgicko a Francúzsko.

Robert Berthet: Mám v pláne renovácie a projekty nových kompaktných ihrísk (18jamiek maximálne do 2.700m) v blízkosti centier veľkých miest. Tieto projekty potrebujú menej pozemku, ihriská sú menej náročné, určené pre bežných hráčov a sú dobre dostupné.

Robert Nelson: Našu budúcnosť vidíme stále v Číne, minimálne pár nasledujúcich rokov.

Andy Staples: Tak ako sme doteraz dávali dôraz na efektívnosť zdrojov a udržateľnosť, určite to bude naša hlavná orientácia aj v budúcnosti. Sme presvedčení, že čoraz viac ihrísk, ktoré bojujú s problémami, sa bude musieť orientovať na rezervy a hľadať možnosti akýchkoľvek vylepšení.

William Swan: Máme v pláne niekoľko renovácií na našom domacom trhu. Ďalej sa rysuje niekoľko nových projektov v južnej Európe, Indii a Afrike v oblastiach blízko Sahary.

Ako by ste sa charakterizovali? Ste optimisti či pesimisti?

Frank Pont: Ja som celkom optimista, hlavne z dvoch dôvodov. Po prvé, trh, na ktorom pôsobím, je stále rastúci a vybudoval som si silnú pozíciu v jeho najvyššom segmente. Po druhé, niekoľko rokov práce na renováciách klasických známych ihrísk mi prinieslo dobré meno po celej Európe a už teraz som dostal niekoľko zaujímavých ponúk.

Jeff Howes: Ja som obrovským optimistom pokiaľ ide o Áziu, ale keď sa vrátim do Írska a som neustále bombardovaný negatívnymi prognózami a správami v médiách, tak je ťažko optimistom zostať.

Vicki Martz: Som opatrná optimistka, v najbližších rokoch bude musieť mnoho klubov investovať, aby udržali svoju atraktivitu. Hlavne kluby, ktoré doteraz vyznávali taktiku „počkáme a uvidíme“ budú musieť konať. Čo sa týka USA, tam nevidím priestor na budovanie nových ihrísk a to určite v období niekoľkých najbližších rokov.

Robert Nelson: Ja som optimista, hlavne pokiaľ ide o biznis v Číne. Pôsobíme tam už 15 rokov a máme za sebou niekoľko úspešných projektov ako Sheshan GC, kde sa každoročne hrá HSBC Championship. Čínski developeri dobre poznajú najlepšie čínske projekty, zatiaľ čo kvalitné projekty mimo Čínu ešte veľmi nie. Tento fakt nám zaručuje veľmi dobrú pozíciu.

William Swan: Som opatrným optimistom. Doba nie je ľahká. A tým, že je situácia v USA taká aká je, mnoho amerických architektov muselo hľadať prácu inde. Čelíme tvrdej konkurencii a môže sa ľahko stať, že niektorí architekti budú musieť biznis jednoducho opustiť.

Ernie Els: Budúcnosť vidím optimisticky. Jednak vieme že robíme dobrú prácu, klienti sú spokojní a dávajú nám to najavo. Naše ihriská sú populárne, získavajú ocenenia. To neustále posilňuje náš brand a máme aj niekoľko komplementárnych brandov, ktoré akémukoľvek projektu hodnotu len pridávajú.

Čo konkrétne ste urobili, aby bol Váš biznis (a samozrejme aj ihriská, ktoré navrhujete) aj naďalej udržateľný?

Frank Pont: Posledných päť rokov som na renováciách aj na nových projektoch veľmi úzko spolupracoval s Ronaldom Buitingom, ktorý je jedným z najuznávanejších európskych ekologov. Ekologické aspekty boli plne integrované do celého procesu, práce som začínal až vtedy, keď bola daná lokalita dostatočne preskúmaná a vyhodnotená. Nie je to len o nátlaku a obmedzeniach, treba v tom hľadať cestu, ako urobiť ihrisko ešte viac naturálne a krásne.

Robert Berthet: Zameram sa na pomoc klientom nájsť dobrú lokalitu, vyhnúť sa miestam ekologicky vzácnym alebo takým, kde zjavne nebude dosť priestoru na kombináciu dobrého golfového dizajnu a súčasného zachovania biodiverzity. Preferujem kratšie ihriská, využitie inak nevyužitých pozemkov. Je treba obmedziť plochy, ktoré je nutné pravidelne kosiť, vytvoriť jazerá ako zásobárne závlahovej vody a využiť všetky konštrukčné možnosti vedúce ku zníženiu spotreby vody.

Andy Staples: Diverzifikovali sme do oblastí nie veľmi typických pre golfových architektov.

V 2006 sme uzavreli partnerstvo s najvýznamnejšími firmami špecializovanými na závlahové systémy a podpísali sme prvý americký Generálny program zameraný na úsporu energie. Bol špeciálne určený pre ihriská v oblasti južnej Kalifornie. Výsledkom bolo, že viac ako 80 ihrísk dosiahlo úspory vody a energií. Recyklácia, využívanie lokálnych dodávateľov a mnoho ďalších zásad prispieva k udržateľnosti. Preto podporujeme aj organizáciu GEO. Ak si dáte tú námahu, aby ste pochopili o čo v tomto prípade ide, riešenia často prichádzajú samé.

Vicki Martz: Veľmi dlho som bola obhajovateľkou udržateľného dizajnu a nabádal som ihriská, aby sa zamysleli nad plochami, ktoré musia byť pravidelne zavlažované či udržiavané, nad riadením a programovaním závlahového systému, nad využitím rastlín typických pre daný lokálny ekosystém atď.

Ernie Els: Vždy bolo pre nás prioritné minimalizovať vplyv na danú lokalitu a neohroziť miestnu faunu a flóru. Príkladom by mohla byť Anahita, projekt na Mauríciu. Venovali sme naozaj veľa času vyčisteniu vegetácie od všetkých cudzích rastlín, ktoré obmedzovali pôvodnú flóru. Práve som sa vrátil z Namíbie, kde som bol kontrolovať projekt Desert Star. Tím developerov má veľký záujem využívať silné slnečné žiarenie solárnymi panelmi. Existuje niekoľko vynikajúcich produktov ako SolarDrive, solárne panely s využitím nielen na golfe, ale aj na ostatných športoviskách.

Ktorý trh je podľa vás najperspektívnejší v krátkodobom až strednodobom horizonte?

Frank Pont: Je to všetko o ponuke a dopyte. Sú európske krajiny, kde ponuka zaostáva za dopytom a potom sú krajiny, kde dopyt bude veľmi rýchlo rásť, pretože sa golf stane dostupnejším pre viac ľudí. V regióne Ďalekého východu je to limitované počtom populácie, ktorá má čas a finančné zdroje na to, aby sa golfu venovala.

Kevin Ramsey: Jednoznačne Ázia. Veľké mestá v Číne, Indii a dovolenkové rezorty.

Robin Nelson: Čína v krátkodobom a strednodobom horizonte a Severná Afrika z dlhodobého hľadiska. Len je treba

počkať na upokojenie politickej situácie a rozvoj trhu alternatívneho bývania.

Aké sú najčastejšie príčiny toho, že sa kluby rozhodnú pre renováciu?

Frank Pont: Existujú dve možnosti. Buď cítia konkurenciu nových ihrísk, prípadne aj tých starších, ktoré podstúpili úspešnú renováciu. Alebo je to prípad klasických, kedysi uznávaných ihrísk, ktoré si chcú a potrebujú opäť získať svoju zašlú slávu a vyťažiť zo svojej histórie čo najviac.

Robin Nelson: Získať v Číne „licenciu“ na postavenie ihriska je dosť ťažké. Je oveľa ľahšie kúpiť staršie ihrisko a zrenovovať ho. Staršie ihriská sú obvykle v dobrých lokalitách a ak je možné k nim pristávať aj pár domov, nie je o čom rozmýšľať. Sami sme boli zaangažovaní v troch mimoriadne úspešných renováciách, Bayhood v Beijingu, Genzone GC v Shenzene a Shenzen GC.

Andy Staples: Je skvelá doba niečo podniknúť. Prírodzene, kluby sa cítia trochu pod tlakom, aby čo najlepšie využili možnosti. Mám aj niekoľko klientov, ktorí chcú byť pro-aktívni v oblasti čo najvyššej efektivity využitia vody a energií. Pochopili, že práve teraz je najvhodnejšia doba na zadefinovanie si dlhodobých cieľov a plánov ako ich dosiahnuť. North Ridge Country Club v Sacramente je toho príkladom. Stanovili sme plán na zmenu cca 40 akrov plochy na naturálny trávny povrch spoločne s plánom starostlivosti a obnovy stromov a využitím obnoviteľnej energie.

Aký je vlastne rozdiel medzi úspešnou renováciou a renováciou, ktorá sa nevydarí?

William Swan: Úspešná renovácia znamená spokojný zákazník, ochotný opätovne využiť vaše služby a odporučiť vás ostatným.

Andy Staples: To, do akej miery bol projekt úspešný či neúspešný, nezistíte nasledujúci rok. Treba na to dlhšie obdobie. Preto by sa ani nemala hodnotiť najlepšia renovácia roku, ale skôr najlepšia renovácia posledných desiatich.... Úspech však vidím v tom, ak bol projekt citlivo zasadený do naturálneho prostredia, dodržal finančné limity, zapadol do danej komunity a prosperuje.

Ernie Els: Špecifikum renovácií je fakt, že predtým existovalo niečo, s čím to ľudia môžu porovnávať.

Je ťažké vyhovieť vždy všetkým, ale náš projekt West Course vo Wentworthe ukázal, že sa vždy dá nájsť kompromis medzi citlivosťou tradicionalistov a víziou či predstavami majiteľa.

Ako silné sú vaše obavy zo splasknutia čínskej bubliny?

Frank Pont: V Číne som ešte nepracoval, ale môj profesor Richard Thaler mal fantastickú definíciu bublín: „Bublina je stav, kedy si všetci zasvätení účastníci daného trhu myslia, že aktíva majú reálne len 50% hodnotu ich súčasnej trhovej ceny, ale stále očakávajú jej 20% nárast každý rok.“

Kevin Ramsey: Citíme, že rozvinuté trhy ako Beijing a Shanghai to určite pocítia, ale ostatné regióny zrejme až tak nie.

Jeff Howes: Samozrejme mám isté obavy čo sa stane ak bublina praskne, ale nemyslím si, že to bude mať rovnaký priebeh ako v iných krajinách. Číňania dobre vedia aké ekonomické chyby ostatné krajiny urobili a sú schopní robiť rýchle a rázne ekonomické rozhodnutia. Ernie Els: Pre golf je jednoznačne lepší postupný nárast a rozvoj, nie obrovský boom a potom pád. Zaradenie golfu medzi olympijské športy bude mať určite veľký pozitívny vplyv na jeho rozvoj, presne tak tomu bolo aj u tenisu.

Myslíte, že sa golf ako hra v Číne uchytí alebo zostane len nástrojom na predávanie exkluzívnych nehnuteľností?

Frank Pont: Existuje jednoduchý princíp: Priemerné green-fee vydelíme priemernou hodinovou mzdou manažéra strednej úrovne a ak je tento pomer menší ako 2, potom je možné, že sa golf rozšíri medzi široké masy.

Robin Nelson: Verím, že golfistov bude pribúdať a táto skvelá hra si získa obľubu ako vhodná voľnočasová aktivita a stane sa tak súčasťou života mnohých ľudí.

Ernie Els: Nevidím dôvod, prečo by tomu tak nemalo byť. Golf je skutočne hra globálneho rozmeru, pre ľudí akéhokoľvek veku, národnosti, či kultúry. Nezabúdajme, že golf už je populárnou hrou. Veď sa len pozrite na tie tisíce ľudí, ktorí navštevujú profesionálne turnaje.

India

Veľké výzvy... a ešte väčší potenciál

Indický golfový trh 2011

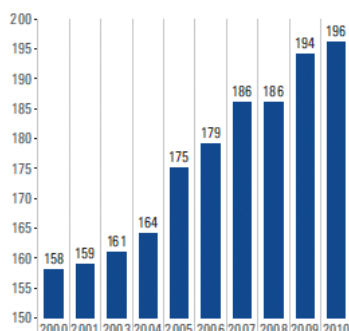
Počet golfových ihrísk* – 196
Počet členov cca – 100.000
*registrovaných v Indian Golf Union (IGU)
Zdroj: IGU

Situácia na trhu ponuky

Golf sa v Indii prvýkrát objavil v dobe britskej nadvlády. V tom čase vzniklo aj isté množstvo vysokokvalitných ihrísk, ktoré už majú svoje pevné miesto v histórii. **Indická golfová únia** (IGU) bola založená v roku 1955 s cieľom prevziať zodpovednosť za rozvoj golfu ako športu. Do tejto doby bol nositeľom akýchkoľvek podporných aktivít Royal Calcutta Golf Club, založený už v roku 1829. Podľa IGU má India 196 registrovaných golfových ihrísk a okolo 35 neregistrovaných.

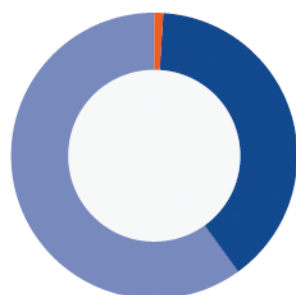
Počet golfových ihrísk registrovaných v IGU

Približne polovica registrovaných ihrísk sa nachádza na vojenskom území, a sú tak logicky dostupné len osobám zamestnaným v armáde, prípadne iným oprávneným členom. Civilistom je tak k dispozícii len 100 ihrísk, ktoré musia uspokojiť ich požiadavky.

Na trhu je v súčasnosti 39% 18-jamkových a 60% 9-jamkových ihrísk. Ponuku dopĺňajú 3 kluby s 27 jamkami.

Golfové ihriská podľa veľkosti

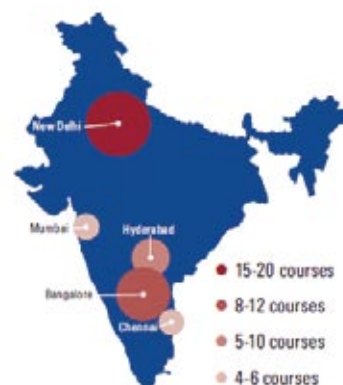

- 27-jamkové ihriská 1%
- 18-jamkové ihriská 39%
- 9-jamkové ihriská 60%

V krajine sa nachádza 5 signature ihrísk, konkrétne Jacka Nicklausa, Arnolda Palmera a Grega Normana.

Väčšina ihrísk sa nachádza v lokalitách blízko veľkých miest, a to hlavne pri New Delhi, Bangalore, Hyderabad či v blízkosti najväčšieho indického mesta Mumbai. Môže sa zdať prekvapivé, že India stále nemá golfové rezorty, a to aj napriek faktu, že vnútroštátny turizmus za posledný rok stúpol o 8,1%.

Mapa hlavných golfových ihrísk v Indii

Aký je dopyt?

Podľa prieskumov má India okolo 150.000 aktívnych hráčov golfu, z ktorých 100.000 sú členovia klubov. Z nich 55.000 prispelo do IGU príspevkom 200 USD (ten umožňoval členstvo v kluboch za nižšie ceny). Demograficky je väčší počet hráčov mužského pohlavia (85-90%), zatiaľ čo ženy a junióri tvoria menšinu.

V posledných rokoch private kluby začali umožňovať hru aj nečlenom len za green-fee, avšak stále je mnoho klubov, ktoré sa prezentujú ako „len pre členov“. Podľa našich zdrojov existujú len dva kluby, obe v hlavnom meste New Delhi, ktoré sa označujú ako verejné. Veľa klubov obmedzilo hru pre green-fee hráčov na väčšine ihrísk počas víkendov, kedy sa snažia plne vyhovieť požiadavkám členov.

Tržby a príjmy

Prieskum uskutočnený pre **KPMG Golf Benchmark Survey** ukazuje, že priemerný počet kôl odohraných za rok na 18-jamkových ihriskách je v rozmedzí od 25.000 do 30.000 (nepočítajúc vojenské ihriská). Niektoré kluby, najmä tie s osvetlením, môžu byť vyťažené ešte viac.

Priemerné ročné tržby pre oba typy ihrísk 9- aj 18-jamkové sú v rozsahu 180.000 - 200.000 USD. Väčšie a populárne ihriská dosahujú tržby až 800.000 USD ročne.

Vstupné členské poplatky sú obyčajne v rozsahu 1.800 – 2.000 USD, v exkluzívnych luxusných kluboch to však môže byť až 20.000 USD.

Ročné členské príspevky pre individuálne členstvo sa pohybujú od 100 do 300 USD v závislosti od klubu. S priemerným počtom členov odhadovaných na 1.000 (v niektorých kluboch dokonca 2.000) je zrejmé, že prevažná časť tržieb je tvorená členskými

Ekonomické ukazovatele Indie

Kľúčové indikátory	2009	2010	2011*	2012*
Počet obyvateľov (m)	1,166	1,184	1,202	1,238
HDP v súčasných trh. cenách (USD)	1,365	1,729	1,988	2,326
Skutočný rast HDP (%)	9,1	8,8	7,8	8,6
Inflácia (%)	10,9	11,9	6,8	5,0

príspevkami.

Priemerný green-fee je v rozmedzí od 10 do 50 USD. Prirodzene sa jedná o menší zdroj tržieb, nakoľko kapacity určené pre nečlenov a green-fee hru sú často limitované. Niektoré exkluzívne ihriská majú green-fee aj 100 USD, ale ide o ihriská s malým počtom členov.

Výzvy

Diskusia so subjektmi pôsobiacimi na danom golfovom trhu ukázali na nedostatok zdrojov informácií a aj profesionálov s bohatými skúsenosťami a vedomosťami. Tento fakt je často prekážkou pri efektívnom riešení nielen dlhodobých problémov, ale hlavne pri chápaní nových výziev, ktoré so sebou prinášajú nové projekty.

Ďalšou výzvou ktorej India dnes čelí, je rozvoj nových golfových ihrísk, konkrétne nadobudnutie pôdy za rozumnú cenu a za prijateľnú dobu. Pozemky vcelku často nie sú dostatočne veľké. Developeri tak musia skupovať jednotlivé menšie pozemky a to rapídne zvyšuje náklady. Úvodné kroky pri plánovaní projektu sú často časovo náročné, spojené s dosť vysokými nákladmi a zámer sa nie vždy ukáže ako udržateľný a efektívny. V niektorých prípadoch sa preto od golfu dokonca upustí.

Akokoľvek pokusy o rozvoj a podporu golfu musia byť sprevádzané zvyšujúcim sa počtom cenovo prístupných ihrísk, ideálne v ľahko dostupných lokalitách, kde môžu byť k dispozícii veľkému počtu

obyvateľov. Na druhej strane cenovo dostupné pozemky sú obvykle vo väčšej vzdialenosti od miest, s obmedzenou infraštruktúrou a limitovanými možnosťami dopravy. A práve tento stav je často prekážkou vzniku nových životaschopných projektov.

Developmenty a prognózy do budúcnosti.

Za posledných 10 rokov sa členmi IGU stalo 38 golfových ihrísk. Z toho 30 bolo nových projektov, zvyšných 8 boli renovované existujúce vojenské ihriská. Jedná sa teda o pomerne pomalý rast, ale podľa prieskumov je vo výstavbe okolo 30 ďalších ihrísk.

Vedeli ste že ... ?

- India bola prvou krajinou mimo Veľkej Británie, ktorá mala golfové ihrisko.
- Delhi Golf Club hostil prvý golfový turnaj na Asian Games v roku 1982.
- Priemerný počet členov golfového klubu je 1.000, niektoré kluby majú až 2.000 členov.
- New Delhi región má najviac ihrísk v Indii – 18.
- Enviromentálne aspekty môžu obmedziť budovanie nových ihrísk, nakoľko využitie pôdy a vody na účely, ktoré priamo nesúvisia so základnými životnými potrebami je nežiadúce.

Kvôli nedostatku relevantných informácií je ťažké ohodnotiť reálny nárast záujmu o tento druh športu do budúcnosti. Úvaha o potencionálnej veľkosti dopytu, o počte ľudí, ktorí by sa mohli stať hráčmi golfu, by mohla vyzerať nasledovne:

Populácia Indie je 1,2 miliardy. Počet obyvateľov s ročným zárobkom viac ako 10,000 USD je približne 1,5% z celkovej populácie. Výsledkom toho je potenciál 18mil. ľudí. Pomer aktívnych hráčov golfu z tejto populácie je 0,8%. Ak predpokladáme, že v najbližších 10 rokoch sa pomer aktívnych hráčov golfu zdvojnásobí na 300.000, India bude musieť vybudovať 90-100 nových ihrísk, aby pokryla zvýšený záujem.

Úvaha končí konštatovaním, že India by mohla vybudovať okolo 100 nových ihrísk, aby v najbližšej dekáde vytvorila adekvátnu ponuku pre

predpokladaný dvojnásobný nárast aktívnych golfistov. Bude však treba zabezpečiť nasledovné podmienky:

- budovanie cenovo prístupných nových ihrísk vo vhodných lokalitách
- nárast aktivít v juniorskem golfe a výuke golfu
- prezentácia sveta profesionálneho golfu širokej verejnosti

Hlavným cieľom IGU je rozvoj a podpora golfu. Spojením s R&A a IGU vznikol nový subjekt – **National Golf Academy**, ktorá sa bude venovať rozvoju a zdokonaľovaniu štandardov pre učiteľov, hráčov, trénerov a manažérov. Nemenej dôležitým faktorom je mať úspešných národných profesionálnych hráčov. Golfisti ako **Jeev Milkha Singh** a SSP Chowrasia (obaja úspešní hráči European Tour) môžu byť vzorom a inšpiráciou pre všetky vekové kategórie. Profesionálne turnaje ako Indian Masters (prvýkrát organizovaný v roku 2008, v súčasnosti najvýznamnejší a

Jeev Milkha Singh

najprestížnejší indický turnaj dotovaný v 2011 čiastkou viac ako 2,5 miliónov USD) sú vynikajúcou príležitosťou prezentovať golf nielen v celosvetovom ale aj v národnom merítku. Naviac, Indian Open ako súčasť Asian Tour už trikrát vyhrali indickí hráči.

Rozvoj nových ihrísk v budúcnosti nebude ľahký. Ihriská budú zrejme musieť byť súčasťou rezidenčných projektov. India má jednoznačne veľký potenciál, bude však treba prekonať veľa výziev a prekážok.

www.golfbusinesscommunity.com

Golf Business Community má už 15.000 členov

Andrea Sartori

Golf Business Community – online platforma zameraná na golfový priemysel, založená firmou KPMG Hungary, prilákala za prvých 18 mesiacov existencie 15.000 členov zo 170 krajín. Spektrum členov je široké, od prevádzkovateľov golfových ihrísk cez developerov nových projektov, dodávateľov až po

organizácie a inštitúcie. Projekt GBC je podporovaný takými partnermi ako sú Ernie Els Design, Harradine Golf, Greg Norman Design, Nick Faldo, Syngenta, Troon atď.

Portál je kvalitný zdroj informácií z oblasti marketingu a manažmentu, s množstvom videorozhovorov s niektorými z najvplyvnejších osobností golfovej industrie. Naviac, voľne k stiahnutiu sú tam dostupné rôzne expertné analýzy či prieskumy trhov. Newsletter GBC Weekly News Alert je distribuovaný 35.000 golfovým a realitným subjektom.

Andrea Sartori, šéf KPMG Golf Advisory Practise: „Golf Business Community zaznamenala za 18 mesiacov jeho existencie skutočne rapidný nárast. Kvalitné informácie,

aktuálne správy a odborné komentáre urobili z portálu vynikajúcu platformu pre investorov, developerov, operátorov a ďalších profesionálov golfovej brandže na zhromažďovanie všetkých potrebných informácií. Sme veľmi radi, že nás podporujú mnohé významné firmy a organizácie a v budúcom roku by sme chceli poskytnúť ďalšie kvalitné reporty a prieskumy týkajúce sa trendov nielen v oblasti developmentov nových projektov, ale aj v oblasti tržieb a vyťažnosti ihrísk, samozrejme spolu s ďalšími správami o nových krajinách.“

www.golfbusinesscommunity.com